ديوان دلپت

ف

ڀائي دلپترام صوفي سائينءَ

جي

ٻاڻي ۽ واڻي

ڇاپو پهريون .... جلد ۱۰۰۰

(سلوڪ، ٻيت، ڪلام ۽ ڪافيون)

(سرائڪي، سنڌي، هندي ۽ فارسيءَ ۾)

....

سوڌيل ۽ سنواريل

هرجاڻي گدومل ڪنڊڻمل (بڌي ٥)

بي - اي

سادو پنو
(قيمت ڪچو جلد)
(سوا روپيو)

اوچو پنو
(قيمت پڪو جلد)
(اڍائي روپيه)

هن ڀاڱن ۾

ڀاڱو پهريون

SINDH ARCHIVES
CULTURE TOURISM ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
GOVT. OF SINDH
891

مهاڳ

سنڌ جي ڪيترن صوفي شاعرن ۽ ويدانتي سنتن جي ڪوين جو ڪلام اڃان شايع نه ٿيو آهي. شايد انهيءَ سبب اسان سنڌين جي لڏپلاڻ ۽ هندوستان جو ورهاڱو هجي يا انهن نه ٿي سگهي ته به سنڌي جنتا ۾ ساهتيه لاءِ شوق گهٽ آهي جهڙي ڪنهن به سنڌي ساهتيه جي خادم پنهنجي محنت ۽ خرچ جي ضايع ٿيڻ جي خوف کان ان ڏس ۾ وک نه وڌائي ٿي ڏسجي. ڀائي دلپترام صوفي ڪيترو ئي ڪلام سنڌي، سرائڪي، هندي ۽ پارسيءَ ٻوليءَ ۾ چيو آهي جنهن مان ڪجهه شلوڪ پروفيسر ايم - جي - ٽڪر ١٩٣٨ع ۾ ڇپائي ظاهر ڪيا هوا جي بلڪل اڻ پورا ۽ اڌورا هڪ ننڍڙي ڪتاب جي صورت ۾ شايع ٿيل آهن.

ساميءَ جي سلوڪن وانگر نه ڀائي دلپترام جي سلوڪن جو نه آهي انت نه مت، نه پيٽي نه ڪاپره اهي سمورا شلوڪ ۽ ٻيو ڪلام گڏ ڪري هڪ وڏو مسودو هو. هندوستان ساهتيه مالا جي ڀاليڪارن خيال ڪيو ته ڀائي دلپترام صوفيءَ جي سموري ٻاڻي ۽ واڻي چڱيءَ طرح سوڌي ۽ سنواري، جدا جدا مضمونن موجب ۽ اصلي راڳ ۽ راڳڻين جي روپ ۾ ڇپائجي انهيءَ لاءِ ته دلپت سلوڪن جي پڙهندڙن جي دلين ۾ چاهه وڌي ۽ صوفي دلپت جو سمورو روحاني خزانو عام جي اڳيان پڌرو

SINDH ARCHIVES
CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
GOVT. SINDH

ٿي جيئن اهي، اهو خزانو پائي آنند ۽ شانتي پراپت
ڪري سگهن. انهن مرادن پورين ڪرڻ لاءِ ساهتيه مالا
اهو بار مون تي رکيو ۽ ڇپرائي ڪڍي ۽ هندوستان
ڪتاب گهر جي ٽيهن سال پراڻو دلپترام جو ڪتاب ڇپي
ساهتيه مالا جي گراهڪن کي موڪليندا آهئون ۽ ڏوڪرهڪ اڻ
کي سولپيو وچي ساهڪ غنيمت ڇپي له ته هيڏي وڏي
ڪم ڪاڻ، مون وٽ ڪهڙو وسيلو؟ البت اڻ اينتري
ڇوڻ جي جرئت رکي ٿو ته هن کان اڳ بيدل ۽ بيڪس
جي رسالن تي سنڌس ڪهل ڪم ٽڪسين جوڳو ثابت
ٿيو آهي جنهن کي پاڪستان وارا به مڃين ٿا.

قدرت جي نوازش تي جو دلپت جي واٽيءَ جو
هڪ ڪتاب زيرن زيرن سان منتر جي - ڪي -
چند ناٽي کان مليو جنهن جي سوٽ (چاچي) پرڀتمداس
پرسومل چند ناٽي اهو ڪتاب پائي دلپترام صوفي جي
فرزند ديوان رگهومل کان ورتي ١٩٠٠ع ۾ دستخط ڪيو
هو ۽ جنهنجو هيءُ اتارو سنواري ۽ سوڌي اوهان
پڙهندڙ اڳيان رکان ٿو. آءٌ مسٽر چند ناٽيءَ جو تهدل
شڪرگذار آهيان جنهن اينتري فراغدلي ڏيکاري مون
کي ڪتاب ڪاپي ڪرڻ لاءِ ڏنو. ان کان سواءِ ٻين
صاحبن پڻ جن وٽ دلپترام جو ڪلام هو جهڙوڪ پائي
هاسارام، پائي ماڌوداس وغيره وغيره جو پڻ آءٌ
شڪرگذار آهيان.

بنگلو نمبر ٦٣، ڪبير نگر)
احمد آباد)
تا ٣١ مارچ ١٩٥٦)

بنده گند و هرجاڻي

فهرست ٻائي دلپت صوفي سائين

راڳ	عدد	پد
ٽلنگ	١	آرتي : [illegible]ان ڪرشن ٺهاري
"	١	سلوڪ : [illegible] رتن جن من وسي
سلوڪ	١	گر استت [illegible] نمو نمو سري ست گر اچل [illegible]وپ اکنڊ
"	١	ارداس : نمو نمو گر الک اپار
"	١	منگلا چرن: جيء جيء اوم او ڪت اج ه اوناسي
"	١	واهگرو جا جاپ : واهگرو ڪي ڪهي پريم جوت جڳي
شام ڪليان	١	ميرا من هوري [illegible] رنگ ڀيما
	٢	اني سکي حال ڪيسي ڪيسان جائون هوري بن مون
	٣	دل لٽ گيا بنسي ڌر
	٤	هيء اڱڻ همري آءُ
	٥	همري قول ڪه گيا آوڻ
	٦	مهڪو سنت پران سون پياري
	٧	سکي ڙي ڪان مائي اب
	٨	ٿون هين ٿون هين سڀ گهٽ سائين
	٩	هي ٿون الک الاد ، ٿو جيها ڪوئي نهين
	١٠	جهالي پاء در ساء آپ
	١١	برهه دي الٽيان بازيان
	١٢	ڪيا ڪرون اٿ ڪهان مئين جاٿون
	١٣	ديکه سوئي هون جو سنيا ٿها
	١٤	عشاقا نوڙي جادو لايا

TOURISM ANTIQUITIES SINDH ARCHIVES DEPARTMENT GOVT OF SINDH

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

راڳ	عدد	پد
ڪلياڻ جمن ڪلياڻ	١	اس هوري [illegible]ي ڇنڪ لايا
	٢	سڄڻ لڌهنجا [illegible] سڱ
	٣	جيءَ ميرا [illegible]ڳي جو ڪارڻ
	٤	آوڻ وي [illegible]هن ميڏي گهر آءِ
	٥	جس ڪون برهه پڪريا
	٦	گهت گهو نگهت .ون شهه
	٧	پڙري ڪا هڻيڻ سي لاءِ
	٨	جس برهه آڳ لاڳي
	٩	سپرين جا ڪي سماءَ صهي سنيهڙا
	١٠	ماءُ [illegible] منهنجي ڪي هي ساري ڏج سنيهڙا
	١١	هي من منهنجو ماءُ جوڳي جهڻي پهڏ پياه
	١	ڪيلو هوري موري موهدا جالي من برڏو ندا
	٢	برهه د يڻان اکيان گهاڻيان
	٣	چوري والا يار ڪو پل مون وت آءِ
	٤	جس ڪون برهه پڪريا تسڪون لي ڇراءِ
	٥	ميڏي موهن اڱکي عملي اکيان مول نه گهنديا مت
	٦	شال هير اڱڻ ايندا روح رچندا
	٧	جوڳي جالب جيءَ جا ويهان ڪيڻ و ساري
	٨	ڪيڻن نه عشق پرين پسن جي عشق جي آڙاه پيا
	٩	چو نه پسنداسي پرين جي عشق جي ڪوڙي ڪتا
	١٠	ڪيڻن هو لدو آرام اکڙين جن لڳا نيه جا تڪا
	١١	آءِ سڪان سارين جن کي سي اڱڻ شال اچن
	١٢	سپرين سان سڱ مون ڪاڏ هون ڪيائون
	١٣	سدا ساه ساري جن کي سي رهيا الدر من
	١٤	جنڊيون منهنجي جيءَ پر جالب لدوءَ لڳي
	١٥	سمجهه د يکم من موڙه اجان

راڳ	عدد	پد
نائڪي ڪانڙو	١	ڪان موهن سيون نه ڪروز وري
	٢	مينون هوري دي کيلڻ دا چاءِ
	٣	ري مئين ڪيئسي کيلون هوري
	٤	پيا ڪئسي هوري هوءِ
	٥	شام سلوائي وچ نه پري
	٦	آءُ پيا پاس هماري آج رهو
	٧	پيا آج هماري آءُ دل جالي
	٨	هر سمرت جن هر هر مليو هيءَ
	٩	الت نڙهي لج [illegible]م سهيئي
	١٠	پيارا مينون برهه بيراڳي ڪيتا
	١١	ميرا جيءُ جوڳي راول ڪيا
	١	ري مئين ڪئسي جائون هوري کيلڻ
	٢	پريتم بنان ميءِ ڪئسي کيلون هوري
	٣	متوا مت جائيئي ـ گدار گو بندا
	٤	دل لٽ گيو اب جات ڪهان مرار مڪندا
	٥	بند ه گر مل آن پڇان
	٦	ڪملا جوڳي هم پل آج رهو
	٧	چر يو ڪملي لٽن جو انڪي
	٨	ساون شوق ليڏڙي د رس دا
	٩	جوش جالب دي جيءُ جلا يا

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT SINDH ARCHIVES GOVT. OF SINDH

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

آرتي

آرتي ڪانھ ڪرشن تهاري
سنت جنان مل اره[1] اچاري
۱- سڪل[2] جيو جيتي ديهه ڌاري
گهٽ گهٽ جاڳي تيري جوت اجياري
۲- تال مردنگ دف جهانجهه جهڻڪاري
گگن باجي ڌن انهد پياري
۳- ايڪو پورن وشن مراري
آپه پوج آپ پوجاري
۴- چتر پوج شام سندر گرڌاري
دليپت چرن ڪنول بلهاري

سلوڪ

رڳن رام جن من وسي - سي وڏ شاهوڪار
دليپت آوسر[3] نا لڳي - ڪبهون ٽانهه ڏڪار

---

(1) سيڌو (2) سڀ (3) مصيبت يا ڏڪر

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

سلوڪ گرُو سنت جا

نمو نمو سري ست گرو اچل روپ اکنڊ
دلپت سوامي رم رهيا ايڪو سرو[1] کنڊ

نمو نمو سري ست گرو گيان روپ اپار
دلپت جهان پاڪي ڏيکيا درس مرار

نمسڪار گرديو ڪون جن ڏيا هيرا گيان
دلپت ڀڃ تن پاڪي مت کيا ڏنڌ اگيان

نمسڪار گرديو ڪؤن جن ڪيئا مهر بخشيش
دلپت اُن ڪي چرن پر صدقي ڪرون ڀڃ سيس[2]

نمو نمو سري ست گر نور ن جوت پرڪاش
دلپت ٽاڪي درس مڌ آتم هوءِ هلاس[3]

گر پرم برهم پرماتما گر آد پرک اڀيو[4]
دلپت گر سرو آتما جيءِ جيءِ جيءِ گرديو

گر گيان سمندر اٿاه اچل گر اپار اپرميو[5]
دلپت گر تارن ترن جيءِ جيءِ جيءِ گرديو

گر چد آڪاس اکنڊ هي گر نرگن نرآميو[6]
دلپت گر پر اپار جيءِ جيءِ جيءِ گرديو

گر ست اُپديش ديئي ڪاٽت سڪ[7] آهه ميو
دلپت گر سرن هي جيءِ جيءِ جيءِ گرديو

گر داتا گيان ڪا گر ديون ڪو ديو
دلپت گر سمرسر[8] ڪو نهين جيءِ جيءِ جيءِ گرديو

---

(1) سڀ ۾ (2) سر (3) پرسن = راضي (4) بيان پو جي
(5) بي وڪار (6) بنان ايمان (7) ڇهلو (8) سمان.

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

سلوڪ

گر سرگڻ نرگڻ برهم ڪو سک بتايا ڀيو
دلپت گرمل ڀيءِ ايڪتا جيءِ جيءِ گرد
گر گوبند ايڪ هي سوهنگ ساکي ايو[1]
دلپت [illegible] ڪاٽا ڀرمڪون جيءِ ٻيءِ جيءِ گرديو
دلپت ڪي سب گر ٻئي ٻئي برهما آد
سرو وياپي ايڪ هي [illegible]ن برهم اناد
دلپت ڪي گر سب ٻئي جيتي روپ آڪار
هيءِ [illegible] ايڪو آتما گر سک سنسار
گر گوبند گيتا گنگا جون چارو[2] برهم سروپ
دلپت جل جيون ايڪ هي سرتا ساگر ڪوپ
گناه اگهه هرن سري گنگ جون[3] تمهه ڪرو پرڻام
ديا ڪر ديجئي درسن دلپت رام
آسر آب عميق[4] اس[illegible] ماٹڪ تا لالهه
ڀريا ٻيونديڪ[5] رفيق[6] [illegible] دلپت درسن پالهه

ارداس

نمو نمو گر الک اپار - سرو جيو پرپ تمري آڌار
نمو نمو هر اناٿ نراڄڻ - سنت جنا ڪي سب دک ڀنجن
نمو نمو سري سوامي ست سورا - نمو نمو سري ستگر سرو پور
نمو نمو هر شاهن ڪي شاه - جني دکائي هي اوکٽ[7] راه
نمو نمو واسديو وسو[8] وياپڪ - نمو نمو ڪرشن سچ پرڪاشڪ
نمو نمو هر شڪت ڪارڻ - سنت اڌارڻ دشٽ وناسن[9]
هئون ٻوڏت ساگر اگيان - تارڻ برد تهارو ڀڳوان
هون ڪامي ڪپٽي ڪرم ڪچيلا - ڪبهون نه ڪينو ڌرم سچ شيلا

---

(1) اهڙي طرح (2) چار ٻئي (3) جنهن (4) اونهو (5) ٻوڙي
(6) دوست (7) سولي (8) هر شيءِ (9) ناس ڪندڙ

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

دلپت جي آرٽي

نا هم جپ تپ سنجم ڪيا – موڪ مڱت نپٽ مت هينا
هون ڪريت ڪٺن اڄاليت – تون پتت پاون پرم پنيت
نا هوءِ هڪ چت نام ڌيايا – مايا پر ٻل دٻڪ ڏرايا
مايا ٻنڌن ڪاٽو هرجن ڪا – سڪل ٻڳ سوڳ ميٽيو تن من ڪا
نمو هر نام نرگن گنڀيرا – دين د... ل ڪي ميٽيو تم پيڙا1
سڪل2 سمگري هر آگي هيءِ تمري – ... ارپيون ڪڇ هي نهين همري
جنڪي پاوي سمت واکو هرنام – ... درسن ٻورن من ڪي ڪام
ٻن ڪرشن همرا اشمت نه اور – آ... ٻرا ڀڳ هر سپ در چوڙ
جيون ٻيڇار ٽ ناري هوءِ – نانڪي لجا پت ڙاکي سو
تم ڪميا ڪرو هر همري پاپ – جنم مرن ڪا ميٽو هر تم تاپ
سڪل سرشٽ3 ڪا پريپ تم هو ڪرتار – سنتن هيت ٻهه ڪينا اوتار
جب ڀڳتن پيڙ ٻري تي پاري4 – تب تم هر پرگهٽ هوءِ اسر سنگهاري
راکي راکي اب ليه مرار – ڦير نه آئون اس سنسار
جنڪي روي لکاو چرن – مت جاءِ... ن ڪي دوجا ورن
نس دن ٻر را رهو هر ڀڳي – ... ٻن مينا اور نه لڳي
تمري مورت مجھ جيءَ مون جڙي – ڪن نهي ... ڪٻهون درشٽي موڙي
جنڪي هردي وسيا او هرنام – جپتا جيئون آٺون جام5
هر هر سمرون نمک اساس – ايهي دان مانگي دلپت داس
جنڪي مستڪ هر هاٿ ڌرو – ساگر هر پار ڪرو
ڪر ڪرپا اب تارو سري ناٿ – دلپت راکو چرنو ساٿ

منگلا چرڻ

جيءِ جيءِ اوم اوڪت اج اوناسي
جيءِ جيءِ ستهه ست سيم6 پرڪاسي
جيءِ جيءِ سرو ليهتا 7 سرو لواسي
جيءِ جيءِ مها ڪال جيءِ سرو گراسي

---

(1) تڪليف (2) ساري يا سموري (3) سرشٽي (4) گهٽي
(5) پهر (6) چالدي (7) هلا اُن وارو.

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

چوپائي

جيءِ جيءِ چد اکر، اگم اگوچر -
جيءِ جيءِ ڪوٽ سمت برهم اگاڌ ايشور
جيءِ جي نارائڻ نر جراڌر - جيءِ جيءِ وس پرڌا جي وسويسر
جيءِ جيءِ انتريامي برهم سناتن - جيءِ جيءِ پرکوتم پرڪ پراتن
جيءِ جيءِ ست چت آنند نر الڪ - جيءِ جيءِ سروسڪت سرو آتم
جيءِ جيءِ آد پرڪ، اج اوناسي. جيءِ جيءِ جيءِ ڪير سمندرڪي رهواسي
جيءِ جيءِ سمس سيج پر پيا رلاسي -
جيءِ جيءِ ڪنول ناڀ جيءِ وس پرڪاسي
جيءِ جيءِ نر نارائڻ رک اوتار - جيءِ جيءِ وس ڪيم هيت ليڪ پيت وار
جس سرپت ڪا گرڀ پر هارا - پوجل ني پڳت ڀهتي تارا
جيءِ وشن جيءِ ايس هر مايا پت - جيءِ جيءِ ستہ ساکي سين پرست
جيءِ جيءِ اڪرچن اکمب اپرهمت - جيءِ جيءِ اڪال اپيد نريتي نت
جيءِ جيءِ الت سيس روپ تمارو -
جيءِ جيءِ برهما شو سمت ڪمارو
جيءِ جيءِ ڪپل ديو جيءِ پرتو پمارو -
جيءِ جيءِ رکب ديو جي دروہ اجارو
جيءِ جيءِ نارد جي ويد وياس - هر انند پڳت ڪا پيا ولاس I
جيءِ جيءِ دتاتري اودوت سداس -
برهم گيان ڪا جس ڪيا پرڪاس
جيءِ جيءِ جگ، پرک جگ ڪارن -
جيءِ جيءِ هر ڌرم پت وس وس تارن
جيءِ جيءِ هيءِ گر هش ديت سنگهارن -
جس چار ويد مک ڪيئا اُچارن
جيءِ جيءِ گهدسام ڌانتر راءِ - جيءِ جيءِ هر ڪارن روگ متاون آيا
جس ويدڪ وديا سڪل رچايا - امرت اوکد دي جگ، روگ متايا

(ا) پوگ، يا خوشي

دلپت جي ٻاڻي

جيءِ جيءِ گرڙ گامي هر اوتارا - ڪن ۾ گج ڪا ڪيا ڇٽڪارا
جيءِ جيءِ هنس [illegible] ڌر گيان اوچارا -
سنڪادڪ سنسي سڪل نوارا
جيءِ جيءِ ڌرني ڌر واران او[illegible]ا -
جڳ ڪر ڌار هر اڪس ڏيت سنگهارا
ٻل ڇر وس ڌا جل ۾ ڏارا [illegible]ڪس پر ڌاڻيا سڪل سنسارا
جيءِ جيءِ هر مهامڇ روپ اوتارا - جس ڏيت سنکيا سر پاپي ڦاڙا
گيان ڏسو راءِ راجا ستور تارا - چار ويد ڪا هر ڪيا اڌارا
جيءِ جيءِ هر ڪورم ڪر وڙا اوتارا - پيٺ ۾ پربت مندراچل ڌارا
جس مها دشٽ مد ڪيڏ ٻڌارا - ڀڳت سرون ڪا ڪاج سنوارا
جيءِ جيءِ هر نرسنگهه اگر اڪارا - لکيا ٻڌ ڪر هرناڪس مارا
ڀڪر ڀچارا سنڪهه ٻشٽ ٻڪارا - پرهلاد ڀڳت ڪا ڪيا اڌارا
جيءِ جيءِ سري ڇتر ٻوج واون اوتارا - ٻڪهه ڪر ديو تس لڳهه تن ڌارا
جيءِ جيءِ سري سڀ ٻران آڌارا - آپ [illegible] ڪد اڇل ابيد آپي اوتارا
جيءِ جيءِ سري ٻرسرام رکو اوتارا - ڪر ميں ليا هيءِ ڪٽن ڪٽارا
جيءِ سنسر ارجن کتري مارا - ايڪس وار رڻ کتر سنگهارا
جيءِ جيءِ سري رامچند سيتا ڀرتارا - ٽيڪڻ سر ڪبر دشٽ راوڻ مارا
رڻ ۾ راوڻ اليڪ ٻدارا - جس ٻس ٻنکي جن سگلي تارا
جيءِ جيءِ سري واشد ٻو ڪرشن اوتارا - مها ڀارت ٻوءِ ڀار اوتارا
ڪٽس ڀچار مها پاپي راجا مارا - ارجن اوڌو اور ڪيئي نستارا
جيءِ جيءِ سري ٻليڊر اوتار انت -
مار ٻا ڏيمن اسنڪهه دشٽ پاپي جنت
هل ديه هستنا اناوي ٻلونت - تت گيان ڏي ارپو ڪيئي ڀيءِ سنت
جيءِ جيءِ ٻوڌ اوتار جگن ناٿ ڪرتا - جهار ڦوڪ ڀيکهه پاڌ ڌرتا
مت ڪو ٻگو سون جيو جنت مرتا - مايا ڇل ڪر اسرن ٻڌ هرتا

---

(1) لهن واري و ٻڙهه

سلوڪ

جيءِ جيءِ هر ٿڪلنگي اوتار جب ديکيا سنڪٽ ڀگتن ڀارا
تب مها دشٽ پاپي دانو هارا سٺ جڳ ڪيا جي ڪارا
جڙ1 سنتون پر ديکيا ڪشٽ اپارا - تڏ تن ڪرن ڪڍن ڀاءُ اوتارا
اب جن دلپت ڪا دوک نوار - ڪرگهه ڀڌ جل پار اتار
هي رکي ڪيش ڪي ڪرشن مرار - هر مها ليري اپرم پار
منکهه ٻال ٻڌ ڪڇ ڪيا اوچار - جيون تيون دلپت لهه اوڌار
جو پهڻ استت او ٽار اوچاري - هوتا ڪي سڪلي ڪاج سنواري
جنم مرن ڪا دلپت پرم نواري - هردي درسن اسڃي ٽانهه اپاري

سلوڪ

جو پهه استت نت پڙهي سڻي هادي ڪر پياس
دلپت پاوي پرم پد ٿهي ويڪنٺ واس

منگلا چرن (سمپورن سپ پوٽ)

جيءِ جيءِ ويڪنٺ ناٿ وشن سوامي -
جيءِ جيءِ سرو وياپڪ انترجامي
جيءِ جيءِ اوي وڪاڪ اڪامي - جيءِ جيءِ ادوي اکنڊ انامي
جيءِ جيءِ اج اڪرمي لرميءِ لرگن - جيءِ جيءِ ايس سروايسر سرگن
جيءِ جيءِ مهان گاوي سٽيس ڦٽ - جيءِ جيءِ هر سمري سر لرمن
جيءِ جيءِ هر لرشنگهه لراڄن - جيءِ جيءِ سنڪٽ ڪاٽن دوک ڀڃن
جيءِ جيءِ جڏ2 پت سکا ارجن - جيءِ جيءِ هر دياڄي گيان الڄن
جيءِ جيءِ لريوءِ نريه3 ناراڻ - جيءِ جيءِ هر لڇهه سنت پراڻ
جيءِ جيءِ سرن جوگ جن سرو تراڻ -
جيءِ جيءِ هرڄن ڪي دوک هراڻ
جيءِ جيءِ رامچند جيءِ ڇمن - جيءِ جيءِ پرت ڀڳت جيءِ سترگهن
جيءِ جيءِ واسديو جيءِ پردمن - جيءِ جيءِ الرڌ جيءِ سنڪرکن
جيءِ جيءِ سري ڪرشن جيءِ جيءِ ننڊ لنڊن -
جيءِ جيءِ مڪنڊ جي مڌ سوڌن

(1) جڏهن (2) جادو (3) مايا يا الڇا ٿي رهت

دلپت جي باڻي

جيءِ جيءِ ڌرلي ڌر اهه ڪالي مرد ن-
جيءِ جيءِ گرڌر هر ڪنس نڪندن
جيءِ جيءِ ڪيشو ... ديال - جيءِ جيءِ ماڌو هــر پرتپال
جن دلپت مانگي چرن روال - اب ديءِ درشن ڪرو نهال
جيءِ جيءِ دلپت سدا گن گاوي - پرم پدارت ابهه تي پاوي
نس دن نام تيرا هــر ڌياوي - رام نام امرت مــن پاوي
اپني جن ڪي جيءِ جيءِ ڪيجي - دلپت دان آپني پد ديجي
ڪر ڪرپا سر هــات ڌريجي - ڀو ساگر تــي پار ڪريجي

واهگورو ڪا جاپ

واهگورو ڪي ڪهي پرم جــوت جڳي-
واهگورو ڪي ڪهي هــر ميتا اــڳي
واهگورو ڪي ڪهي گيان رد وسي-
واهگورو ڪي ڪهي اوديا جيءِ ڪسي
واهگورو ڪي ڪهي من نرمل هوءِ-
واهگورو ڪي ڪهي شترو[2] رهي نه ڪوءِ
واهگورو ڪي ڪهي سک سمپت پاوي-
واهگورو ڪي ڪهي جم نڪٽ نه آوي
واهگورو ڪي ڪهي سرت شبدي لاگي -
دلپت سوهنگ جوت نرانتر جاڳي

ووا وس ڪرمن ڪون هاها هر هين چين
گگا گوبند گــم اهه وارا رام منهه لين
ووا واسديو وس ويا پڪ هاها هر هين جهان
گگا گوبند گتا پري وارا رام پڇان
واهگورو گوبند ايڪ هي دوجا بنا نهين ڪوءِ
دلپت وستو[3] ايڪ هي نام لکي هيءِ دوءِ

(1) ڌوڙ (2) دشمن (3) شيءِ

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

راڳ شام ڪلياڻ

١

ميرا من هوري رنگ ڀينا - اڇي ڪل ڪان ڪانا
ٻسي ڌن سر من موهي - چڪ رهي ڪگ[1] مرگهه مٽا
اوٽ بيٺت چپ رهيا چت ٻرهي نيڻن مون ڪڇه ڪيا
دلپت دل مون سيئي درشالي - ٻانهه پڪڙ موهه ليا

٢

الي سکي حال ڪيسي ڪيلن جائون هوري ٻن مين
لٽيا چاهت اسٽ[2] گرڌر
لاج لوڪ ڪي نيڪ نه راکي - ڌر نا نانهين ڪتسي، ڌر ٻرهر[3]
نيون ڪي ناوڪ ڪيئنچ ڪڙائي - ٻره ڪي ڀاري[4] مارت ٻرسر
دلپت دوس پرس سکه ٻائي - امگهيا[5] پريم ڪا ساگر الٻرڌر ٻر

راڳ يمن ڪلياڻ

اس هوري اي ڇنٽڪ[6] لايا - مڪرا دڪاءِ جڳ پرمايا
پانچ پوت ڇيس ٻوڙي رامل رالله رچايا
تين ٽمس ڪي راڳي ٻڪي - لو ناري لاج اڇايا
نت ٽيني لين ٻالڪ ڪي - ڪڇ مون ڪڇ دکلايا
ستت ٻر استه است ٻر ست ڪي - چوڌه يون[7] پلايا
ٽرگڻ گلال اکيان عبيرا - دبڌ ياڻ[8] ڌوم مچايا
دلپت ٽ لنڌ[9] ني سيئي ٻري - جن من رام ڌ نايا

(1) نيار يون هرڻ جون اکيون (2) ڪپڙا (3) هري (4) ڀالا
(5) پلٽيو (6) رنگ رچايو (7) ڌرتيون (8) دنيس (9) اندهيرو

راڳ ڪليان

١

ڪيلو هوري م... موهن جالي[1] من ٻرٿو فدا
مي ڪنم[2] عرض ترا ... لحظ... ڪدي هوڻ جدا
ٻه خواب خورش عشرت ... ٿا لهڻ لاڳي
...رام رفت جانم چون عشق زد ندا
شب روز فڪر دائم ديدن[4] تو پيا
ڪر مهر ملاقات ٻڪن حاصل مدعا[5]
حسن تو اي نهايت گنج تو بيشمار
ڪڇ ڪم نشود نعمت يڪ... غذا
تو بادشاه خوبان خوبي سرو ترا
درسن ٻره[6] بد لپت ٻاچرن خوش دا

راڳ ڪ...رو

١

ڪان مجهه سيون نه ڪرو زوري سوٽي ڪهل ڪيل ووهوري
دور ڪرا رهه چور انگرائي[8] ڪاهي ڪون ٻانه مڙوري
ذاڻ ڳنوار گنيان ڪون ڇروارو ڪيل نه جاڻي مت ٿوري
ٻوار[9] گلال عبير اکين مين ٻاڳه گئي ٻار موري
نيڻن ڪي چوٽ چلاءِ چت مين ڪر گيو چور چوري
ڪر ڪاٺڪ من موهن هراو لاءِ ڪڙا هي نڳيو ري[10]
دلپت جي ڪي نس دن لاڳي چرن ڪنول سنگ ڏوري

---

[1] مهنجي جان توتي نثار آهي [2] مان توکي عرض ٿو ڪريان [3] هڪ مدت ٻه الڳ نه ٿيءُ [4] ڏسڻ [5] هميشه [6] ڏي [7] سٿڻ سنوائي [8] چلولائي [9] وجهي [10] ٿڳي

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT SINDH ARCHIVES GOVT. OF SINDH

راڳ ڪانڙو (هلس...

ميدون[1] هوري دي کيلڻ دا چاءِ[2]
گهڻ[3] گلال عنبر اڏايا - ڪيسر ...ڪت پاءِ
اگهي کيڏون ٻ اوٽ سڌاري - اِهه کيڏڻ[4] ڪا داءِ[5]
دلپت هردم پي سر کيلئي - لڙي[6] نه آوي جم ڏاءِ

۳

ري مٺن ڪٿسي[7] کيلون هوري
مون سان لڙندا[8] ڪان زوري
آپ نڀيدا کيلي چال[9] نڀيدي - ٻهيان مروڙي موري[10]
لين سيئن[11] نسدا کيا ڪر کهيدا - سمجهه نه ٻاري مٺن ٻوري[12]
روپ جوبن ڪا هٺ ايماني - لهگيا چت ميرا چوري
دلپت تيري درس پياسي - آه ٻرا چرلي دوڙي[13]

۴

پيا ٻن ڪٿسي هوري هوءِ
آپ ڪبري ڪي سنگ رسيا دکه مکه ديکيا موهه
جار ٻار تن برهي دنيا - پيا ڪون ڪهي جاءِ ڪوءِ
پيڙ[14] وڇوري ڪي مکيا ڪو جاني - جس تن لاڳي ماني[15] سوءِ
دلپت ڪون پي درسن ديجيءِ - راکي لين ٻروءِ

---

(1) مونکي (2) شوق (3) وڌي (4) راند ڪرڻ (5) وارو
(6) ويجهو (7) ڪيئن (8) وڙهي ٿو (9) ڏنگي هلت (10)
منهنجون ٻانهون ٿو موڙي (11) اکين جي اشاري سان ماري ٿو
(12) ابوجهه (13) ڊ ڪندو (14) تڪليف (15) اهوئي مٿين

SINDH ARCHIVES
CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
GOVT. OF SINDH

راڳ ڏنگ

ري مٺڙا ڪٿسي ج[illegible] هو[illegible]ب ڪيلاڻ
مجهي ڪان روڪا1 ڪڙا [illegible]نا ڪ[illegible]ي ٽير
پڇڪاري مارت بستن2 ڀڳاوت [illegible]ڏارت آنکه دي عبير
ڀهان مرورت چورا لاڦورت [illegible]وٽ ليٽي انگه چير
ڏرا گلال عطر اکين ٻر- ڇپ ڪرا جمنا ٽير
اسدن نين ترقت هيري - برهه [illegible]ڪي لاڳي ٽن پير
ان ملوي دلپت سانت نه آوي ڪٿسي ڏارون ڌير4

٢

پريتم بنان مٺڙا ڪٿسي کيلون هوري اس ديار5
او ات چليا وديس موري جيءُ ڪري پڪار
بيدرد مجهه ڪو مارا خنجر فراق [illegible]ڪا
طاقت ٽٽم6 [illegible]رد جگر ڪرد پاره پاره7
ٻن آب مين ترقي گر پل رهي جدا
ٽيهون پٽي ٻاجهه مجهه [illegible]ون آوي نه ڪڇ قرار
مستان وار گشتم8 در هر مکان گلي
محبت تو ڪرد مارا ديوانه خاڪسار9
تجهه درد دل ڪون ڪايا بي هوش هون پڙا
اس برهه بسمر ڪيا ٽن من چلاءِ تڙار
ملدا تو آءِ ملو ٻخوش دلي
ورنه صبح مرولڳي تون آپ پيا ويچار
بکه عرض گفت10 دلپت تون مان لي پيا
دل من مدام11 راڳو ٻا12 چرن حود مرار

---

(1) روڪي ٻهاريو آهي (2) وسنر يعني ڪپڙا آلا تو ڪري
(3) ڀيڙڪا (4) صبر (5) ملڪ (6) منهنجي ٻدن جي طاقت ڪٽي
ويو (7) ٽڪرا ٽڪرا (8) مست ٿي پير (9) غلام (10) چيو
(11) هميشه رکه (12) پنهنجي چرنن ۾

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT SINDH ARCHIVES GOVT. OF SINDH

بـ[illegible]ـر

جڏهن هيٺرو ڪتاب يعني [illegible]ن کان اڳ، ڏ اٺ صفحا سڀ
ڇپجي ويا ته اوچتو ساهتيه ما[illegible] وارن ڪتاب ڇپڻ بند ڪيو،
ڇا لاءِ ته معلوم ٿيو ته سائين ڏلپت رام صوفي صاحب جن جي
منع ٿيل آهي ته ڪتاب نه ڇپجي. آخر مون کين ٻڌايو ته
ساڳيءَ طرح فقير بيدل ۽ بيڪس سائينءَ جي به منع ٿيل هئي
پر اهو مون کين ڇپايو ٿيڻ جو سمورو ذڪر، جو مان پنهنجي
ڪتاب ديوان بيدل ۽ بيڪس ۾ بيان ڪيو آهي سو به کين
ڪري ٻڌايو. آخر صلاح بيٺي ته جيڪي وقت جا درويش
آهن انهن سان صلاح ڪجي ۽ اُن زنده درويشن کي خط
لکيا ويا سرو شري سائين ڏاڪٽر روچلداس صوفي ۽ دادا
واسواڻي پونا ۾ هڪ ٻيو مهاتما. جن مان ان درويش جو رايو
هو ته ڪتاب بلاشڪ ڇپائجي ڇاڪاڻ ته اهو زمانو ٻيو هو
جڏهن صوفي شاعرن منع ڪئي هئي ته سندن ڪلام نه
ڇپجي ڇاڪاڻ هڪ ته پريس جي سهوليت ڪانه هئي ٻيو
ماڻهو ايترو پڙهيل ڪونه هوا جو سندن وائيءَ جو ايشوري
راز سمجهي سگهن. ٻي آڪڻ لڳا ته جيئن جو دلپت جو ڪلام
گهڻي ڀاڱي هنديءَ ۾ آهي ته ان کي هندي يا ديوناگري
سنڌيءَ ۾ شايع ڪنداسين. اها ڳالهه به نه بيٺي. آخر جڏهن
ڇپڻ کان صفا لاچاري واري ته مونکي گورنمينٽ جو سهارو

ٺٺو پيو ۽ ساهتيه اڪاڊمي ، دهليءَ وارن لکيو ته ڊ لپٽ جو
چونڊ ڪلام ڏيارن موڪليو ته ان کي ڇپائڻ جو ويچار
بورڊ ۾ ڪيو و... سال - ٻ...ي لکپڙه هلي پر ور...و
ڪجهه ته ڪولڻ جي... ڪاري ڪم اڪثر ٿيندو آهي.

پيو ڪو چاڙهو ا... لاچ... موڪلي پنهنجي مدد پاڻ
ڪرڻي پيئي. هڪ ليکڪ کي ڪتاب لکڻ ۾ ڪيترن نه
مصيبتن جو مقابلو ڪرڻو پوي ٿو سو توهين مٿين مثال مان
سمجهي سگهو ٿا. ڪتاب ڇپائڻ ڪو ٻرچي جو ڪم نه آهي.
جهڙيءَ طرح بيدل سائينءَ جي ڪتاب ڇپائڻ وقت ڪيترين ئي
تڪليفون برداشت ڪرڻيون پيون ساڳين ئي مصيبتن جو
هيٺئر به شڪار ٿيو آهيان. هيءُ ڪتاب حقيقت ۾ ١٩٥٦ع ۾
تيار هو جيئن اوهان مهاڳ مان پڙهي سگهو ٿا. ان وقت مان
گورنمينٽ آف انڊيا جو گزيٽيڊ آفيسر هوس ۽ رڳو ڪڏهن
ڪڏهن هيءُ ڪلام هٿ ڪيو هو. ... ان جي ڇپائڻ ۾ ساڳيا
ئي ست سال لڳي ويا جيڪي بيدل ۽ بيڪس سائينءَ جي
ڪلام ڇپائڻ ۾ لڳا هوا. ان وقت ... لڙائي چالو هئي ۽
پني ۽ ڇپائيءَ جو اگهه چوٽ چڙهيل هو. ان وقت به ساڳي
حالت آهي. الهن سڀني ڪمين کي پاڻ ڏيان ۾ رکي
ڪاٻ گهٽ وڌائي ڪتاب ۾ ڏسن ته معاف ڪندا.

بنده گدو هرجاڻي
بي - اي

بلاڪ نمبر بي - ١٩
گهر نمبر ١١١ ه
ڪلياڻ ڪئمپ نمبر ٥.

دلپت جي جيون ساکي

نالو، گهر
شڪل ۽ شبهي

"دلپت" تخلص واري شاعر جو سچو نالو ڀائي دلپترا ... جنهن کي ادب وچان ڀائين ... صوفي ڪري سڏيندا آهن ... دلپت جي سوانح عمري ڪٿي به معتبر ۽ مفصل طور ... ڪانهي. فقط ايترو معلوم آهي ته ڀائي دلپترام صوفي اصل سيوهڻ جو ويٺل هو ۽ پوءِ وڃي حيدرآباد ۾ پنهنجي گروءَ ڀائي آسرداس وٽ رهيو. هو ميرن جي صاحبيءَ ۾ چڱي عهدي تي هو ۽ هنجي حاڪمن ۾ گهڻي عزت هئي. هو شڪل جو سهڻو، حشمت وارو مڙس ۽ بي پرواه انسان هو. هڪ دفعي هو پنهنجن ننڍن ڪامورن سان گڏ، سرڪاري ڪم سان گشت تي نڪتو هو. ڀائي آسرداس سندس گروءَ، دونهين دکائي اکيون بند ڪري جهنگ ۾ ويٺو هو. ڀائي دلپترام پنهنجي گروءَ جي اڳيان ويٺو رهيو جيستائين سنت اکيون کولي ايتري قدر جو ننڍيرا ڪامورا تنگ ٿي واپس ويندا رهيا. آخر ميرن کيس چوائي موڪليو ته جلدي اچي سندن اڳيان حاضر ٿئي. پر ميرن جي ماڻهوءَ کي چيائين: "چل ـ مٿن لـ چليسان، مير نون عرض هوسين ته آيي اڻي آءَ ويسين." پعدلي تون وڃ ـ آءُ ڪو نه هلندس ـ ميرن کي گهرج ۽ غرض هوندي ته پاڻهي هتي ايندا ۽ سچ پچ ٿيو به ائين ته مير صاحب پاڻ گهوڙي تي چڙهي آئي سانس مڻ آيو. اهڙو هو دل وارو مڙس ۽ هميشه لوڪريءَ واري وقت ۾ تلوار پاڻ سان رکندو هو. سندس پٽ ديوان گهومل جو چوڻ آهي ته ڪنهن کي به مجال ڪانه ٿيندي هئي جو سندس حاضريءَ ۾ ڪو به اجايو ڳالهائي سگهي يا بڪواس ڪري.

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT SINDH ARCHIVES GOVT. OF SINDH

جنم جي تاريخ ۽ هموقتي

سنڌس جنم جي تاريخ بنسبت ڪجهه به پڪ پالڻجي پر ممڪن آهي ته هو سنه ١٧٦٩ع ۾ پيدا ٿيو ۽ سنبت ١٩٠٦ مطابق سنه ١٨٤٩ع ۾ چالاڻو ڪري ويو هجي. سنڌس عمر جي عرصي ۾ سنڌس هموقتي ڪوي ۽ درويش هوا: سچل، بيدل ۽ سامي. جهڙيءَ طرح سنڌي ساهتيه ۾ شاهه ۽ سچل، بيدل ۽ بيڪس ساڳيءَ طرح سامي ۽ دلپت جي جوڙي به امر آهي. دلپت جي عمر جي واقعن جي پوري پوري خبر نٿي پئجي سگهي. ڪهڙا علم پرايائين ڪهڙي پاٺشالا يا وديالي ۾ پڙهيو سو ته هڪ سوال ٿي ڪينهي. هو صاحب به سامي واگر "ويدانتي" شاعر هو. سنگت جا اثر به ضرور پيا اٿس. سنڌس گرو ڀائي آسرداس هو جنهن کيس رنگي رچ ڪري ڇڏيو. سنڌ جي هندن ۾ پراڪرت سنسڪرت جو اصل واهپو هو ۽ پوءِ گرمکيءَ جو. دلپت جي شعر مان پتو آهي ته هو اهڙيءَ ئي سامي واگر ايڪ نيڪ اٿس پر ساڳي وقت سچل ۽ بيدل واگر پارسي جو به ڪجهه محاورو اٿس جيئن سنڌس هيٺين ڪلام مان معلوم ٿيندو:

پيالا پريم ڪا پر ڪر - هٿون ساقيءَ جي پيتو سين
نشا ۾ سيل ڪيا سارا - صدق جان ڪيتو سين
مراد هردو عالم چون - پريشان ڪرد دل مجهکون
بشرط هوش ٿي محبت - به يڪ جا محو ڪيتو سين
هم بود ميباشد هم جا هست او پيدا
گرو ميري کهاڻي - سوهنگ ساڳي پڙهاڻو سين
گرو ڪي گيان ڪي گهڙي لڳي ڏاڙي - گگن ۾ جا مگن هوا
عجب سن من پيا چاندڻ - عقل ڪي ڪل جو ڪيتو سين
پرا جب عڪس محبوب ڪا - در آئينه چون دل دلپت
نه ديکا جز جمال او - دهون دس پيو نديکو سين.

دلپت جي علميت ۽ سلوڪن جو تاثر

شاعر جي وديا، ٻولين جي ڄاڻ: سنڌي، هندي ۽ پارسي ساهتيہ جي پرک، بنسبت سندس سلوڪن مان مکيہ ساک ملي ٿي. سامي ۽ واڱي [illegible]پت ۾ پنهنجي ٻاڻي اکثر شلوڪن ۾ ادا ڪئي آهي جهڙوڪ سلوڪ گرو سنت جا، سلوڪ [illegible]ري، سلوڪ ٻرم نروت ڪرڻ جا، سلوڪ ڪلائي، سلوڪ ملار، وغيره وغيره. سندس سلوڪن جو تاثر ۾ ساڳيو ئي سامي جي سلوڪن وانگر آهي ته هن جهان ۾ انسان جا پنج دشمن آهن: ڪام، ڪروڌ، لوڀ، موهہ ۽ اهنڪار ۽ جي انسان ۾ واسنائون ۽ ترشنائون جاڳائي ڪس برغلائي رهيا آهن. ڪام جي آگ اهڙي آهي جو ٻجهڻ کان ٻاهر آهي. ڪام جي اڳ ۾ شهوت جو مغلوب ٿي انسان پاڻ ئي جي آفتون آنديون آهن ٿن سان سوين ننصا ۽ کاڌيون پر آهن. ڪروڌ ۾ انسان جي اکين ٿي اهڙو ڪوپا تو چاڙهي ڇڏي جو هو سچ کي ڪوڙ کان ۽ فائدي کي نقصان کان سمجهي نٿو سگهي. لوڀ ۽ موهہ ڪڏهن پورا ڄا نہ آهن فقط قناعت ئي سندن الت آڻي سگهي ٿي جيئن باهہ ۾ گيهہ پوڻ سان باهہ ڀڙڪي ٿي تيئن لوڀ ۾ مطلوب حاصل ٿيڻ سان وڌيڪ تيز ٿئي ٿو. اهنڪار يا خودي ۽ کان وڌيڪ بدعادت ڪا ٻولي ناهي. صوفي سنت ۽ مهاتمائون انهي ۽ خراب عادت کي ڌڪاريندا آهن ۽ انهي بدران نمرتا ۽ خاڪساري کي سر جو تاج سمجهندا آهن. انهن دشمن بابت ڄاڻ اٿئون پر ڏڌ هن ۾ اڄاڻ آهيون. انهن کي ڪي سپاهہ آهي ڪي لوبخالہ، پر ڏڌ هن ۾ حاڪمن کان وڌيڪ محڪم آهن ۽ حاڪم خود سندن محڪوم آهن. اهي آهن دشمن جن کي ماري مات ڪرڻ لاءِ شرتيون ۽ سمرتيون، قران ۽ انجيل سڀ پر گهمت ٿيا.

CULTURE, TOURISM & ANTIQUITIES DEPARTMENT GOVT. OF SINDH — SINDH ARCHIVES

وياس ۽ والميڪي، ٻڌ ۽ زرتشت، موسيٰ ۽ عيسيٰ،
ڪانفيوشس ۽ حضرت محمد، پير ۽ پيغمبر، ڪوي ۽ شاعر
انهن دشمنن کي دفن ڪرڻ لاءِ جاڳيا.

مالڪ ڏيهه جو مطلب آهي: انهن دشمنن کي جيتڻ ۽ انهن کي مارڻ ڪهڙو جهڙو ڪو سورمي جو ڪم آهي. چوڻي آهي "من جيتي جڳت جيت." انهن دشمنن کي نوائڻ ۽ دشمن کي ماري مات ڪرڻ ۾ حياتيءَ جو سورهو سکه ۽ شانتي سمايل آهي.

ڀائي دلپت صوفي چوي:

ويراڳي، وجود ۾ ويهي ورهه وساءِ
طالب ٿي طلب ۾ تن کي پيو تپاءِ
محڪم وٺي من کي ڪوڙي گيان گساءِ
پنج مواسي چورن جي، تن نصيحت ڏيئي نساءِ
چنچل چت پکيءَ کي ڦاهيءَ سرت ڦساءِ
ڪري ترڪ طمع کي ترشنا ڏيئي جلاءِ
دست ڪري دل کي دلپت رام رجهاءِ

دلپت رام جي سلوڪن جو گهڻو زور ساميءَ جي سلوڪن وانگر ممتا مارڻ تي آهي. پر ممتا ڪٽڻ مرلڌي جي اسمن ڀاڳ کي وڏا ٻڌارت ڪري سمجهيا آهن ۽ جيڪي ڪي اسانکي آهي: مال ۽ ملڪيت، عقل ۽ علم، هنر ۽ هوش سو پنهنجو ڪري سمجهندا سين ۽ اهو مالڪ (ايشور) جو.

جيئن ساميءَ پنهنجي ٻرهمڻ ستگروءَ جي ديا مان اعليٰ آتمڪ پدويءَ جو مالڪ ٿيو تيئن دلپت به پنهنجن سلوڪن ۾ بار بار ستگروءَ جي استتي تو اچاري:

صاحب مليٺي ستگرو جي گروءَ جو لهين گس
هٽي ڪڙو قلب کي ڪڍ لي ڪوري ڪس
تان جوڳي چولي جس، دلپت ويهي ويراڳين وچ

دلپت الهيءَ غيبي ۽ روحاني دنيا جو عجيب و غريب بيان ڪري ٿو. جنهن طالب جي اک کلي ٿي سو جنهڙي ئي الهيءَ سوکيم جهان جو مشاهدو ڪري ٿو ماڻي جتي زمين ۽ مڪان، آڪاس ۽ پاتال جا بندن ٽٽن ٿا جتي ڪ... آهي ۽ نه ڪال، نه غم نه زوال، الهيءَ دنيا ... ڏ پنهن جو نشان ٻه ڪوهي ۽ هڪ عجيب نور ... نرمل ۽ سوکيم آهي. سامي الهيءَ غيبي ولايت کي ... پور" (بي غم پوا) يا "ديس ملار" يا "نور محل" ... سڏي.

دلپت جي شعر ۾ سامي ۽ والگرپالڻ جي سياءُ جو ظاهر ٿئي ٿو. جگياسين کي وڏي واڪي ۽ زوردار نوع ۾ سڻائي ٿو ته ٻاهريون وراڳي ويس، سواءِ دلي ويراڳ جي، سالڪ کي منزل تي نه پهچائيندو. سچي سالڪ کي وام سمرٿ جي سهڻي صلاح ڏئي دلپت ائين چوي ٿو ته پنهنجي اندر ۾ جهاتي پائي ڏس: "دلپت دائم دوست جو دل اندر ديرو."

ٻني هلي هو فرمائي ٿو:-

سچائي آه الک ... جو، پنهنجو سچائي ساڃ
بدان سچائي ... ي، وڃي نه ڏيهه ايمان
الک م... ن، جي سچائين پاڻ ڪي.

اهو آهي دلپت جي سلوڪن جو ٿالپرج جو ساڳيو ئي سامي ۽ جي سلوڪن والگر آهي. جهڙي آهي ٻنهي جي سڌي سولي، سپڪ ۽ سوادي، تهڙو ئي آهي ٻنهي جو مطلب ڳوڙهو ۽ پر معنيٰ.

وڌيڪ سلوڪن جو ٿالپرج هر هڪ قسم جي سلوڪن جي سري هيٺان جتي اهي شروع ٿين ٿا ڪتاب ۾ ڏنل آهي.

فهرست ڀائي دلپترام صوفي سائين

جي سلوڪن جي

هن ... ڀاڱن ۾ ورهايل ...

١- سلوڪ ... ڪرڻ جا — جملي ١١

ڀائي ٻولي ڪري ... — صفحو ٢٥

٢- سلوڪ محبت ... — جملي ٣٠

اڪو محبت جهڙو ماڻهو، ... جهڙو سور — صفحو ٢٨

٣- سلوڪ ڪلاليءَ جا — جملي ٣٠

جي اٿئي شوق شراب جو تان ... ڪلاليءَ ڪاهي — صفحو ٣٢

٤- سلوڪ ملار جا — جملي ٩

ندر جر جل زور وهي ٻاهر ميگهه ملار — صفحو ٤٤

٥- سلوڪ پتنگن جا — جملي ٦

پتنگ چوائين پاڻ کي نه ڪوري خبر ... — صفحو ٤٦

٦- سلوڪ سڪ جا — جملي ٧

ساجن اچي سڪ سان اٿ اکين ۾ ... — صفحو ٤٨

٧- سلوڪ پوربي — جملي ١٠٥

سامي ڪامي پرينءَ ليءِ، سري ٿيا سياه — صفحو ٥٠

٨- سلوڪ بسنت بهار جا — جملي ٣

ن آهه رس رنگين جو موت جنهنجي هنج — صفحو ٧٩

٩- سلوڪ ڪلجُگ جا — جملي ١٦

جي ڀانئين ڀسان ٻرين کي تان لڪي وڃو ليئو — صفحو ٨٠

نوٽ :- هيءَ سلوڪ ۽ ٻيون جدا جدا قسمن جا جدا جدا ٻولين ۾ چيل آهن جن مان گهڻي ڀاڱي هندي ۽ سرائڪيءَ ٻوليءَ جا ڪي ڪي باقي سنڌي ٻوليءَ ۾ آهن.

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT · SINDH ARCHIVES · GOVT. OF SINDH

سلوڪ پرم ڀڳتي ڪ[illegible]

جيئن سلوڪن جي سري مان ظاهر [illegible]، اڳيائي لوڪن
جي پرم ڀڳت (مهاتما) لاءِ [illegible]ي سـ[illegible] چيل آهن . سڀ ڪ
لوڪ ، هن ڪوڙيءَ دنيا جي موهه [illegible] ڦاسي ، پاڻهي پـاڻ
کي دکي ڪري رهيا آهن ؛ [illegible]سـاگر جو پرماتما آهي تنهن
کي لتا ڏسن ؛ هيءَ امولڪ مانک [illegible] جنم اجايو وڃائي رهـيا
آهن . پـرماتما انسان جي انـ[illegible]ر ۾ وسي ٿو پر هيءَ ابوجهه
ان کي ٻاهر ڳولن . آئم ڏ[illegible]ا روحاني خزانو انسان وٽ
آهي پر بيوقوف انسان ڀانئيءَ جي ڀرم ۾ ڦاسي دکـ جون
دانهون ڪري رهيو آهي . [illegible]ان ڀرم کي دور ڪرڻ لاءِ
هيءَ سلوڪ چيل آهن جي جملي ١٥ (پندرهان) آهن جن
مان ١١ سنڌي هيٺ ڏجـ[illegible] تا بـاقي ٤ سرائڪي ٻـوليءَ
۾ آهن .

١- ڀيائي ٻولي [illegible] پوري ڀرم ا يل
هوت ڌڻهن[illegible] ۾ ناحق روهه نه رل
پيچي چڱ [illegible] ڪاهي ڪيچ نه جل[1]
هيءَ هنگامو[2] هل ، دلپت هڪ حبيب جو .

٢- ٻر ين ٻس پاڻ ۾ پوري ڀرم پنج
جدا ٿيءَ جهان کون جيئندي مرڻ مڃ
ڀڃي تون پاڻيءَ ۾ موڳي مرين اڄ
پهه لڳي ٻـڙين جي ناحق رلين رڃ
ڇا کي سهڪين سڃ ، دلپت چڱي ٻران کي .

(1) وڃ (2) گوڙ بکيڙو .

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

٣- ٻوري [illegible] پرين ٻڻ ٻاٽ ۾
وت نہ [illegible] جي [illegible]و حبيبن هل
جن لاهي [illegible]م سا[illegible] تن سڌڙين کي نہ سڌ
جن کون خال ٻو[illegible] [illegible]ل ۾ تن لنبن وڃون لڌ
غير سان نہ گڏ، د[illegible] دل ڏاڍون دوست جي .

٤- پيچ ٻوري ٻرم کي [illegible]هي ٻاڻ سڄاڻ
رلين چو روهن ۾ ڪاهي ڪيڇن ڪاڻ
دلپت سو سپرين سا[illegible] ٿو اڃي ساڻ
ڏون ساڳي پنهون ٻاڻ، ۾ چڙ ٻو ٿو واڪا ڪرين .

٥- جي اٿئي پياس پرينءَ جي، ڏان ڪري آءُ سر جي سٽ
ڪڏون عشق عجيب جي، موڙي منهن نہ مت
ايهو گمان غير جو لوڙهي [illegible]ي امت
آسانگو عالم جو ڪوري قل[illegible]ن[1] ڪٽ
محبت رکي من ۾ مئن[2] ج[illegible] ٻڙون ٻت
دلپت ٻس ٻاٽڪي وڃهو [illegible]رت
ڏان گهوت مليئي گهٽ، [illegible] اٿهي پنڌ ڪون .

٦- جي اٿئي پياس پرينءَ جي ڏان سر سنباهي هل
پڻي محبت منجهہ ۾ جالب ڪٽ[illegible]ون جل
سڪ سوز پرين جو سڌڙين[illegible]کي نہ سل
جڻن جڻن واڇڻن ورق ڏون[illegible]ڪڻن ڪڻن ٻوي ول[4]
وڻي ڪڻن واهي[5] ايهو هاسيءَ جهڙ و هل
ٻهہ لڳي پرهڻن جي ٻوري هڏ نہ ٻيل
هوت اٿيئي هنجهہ ۾ لاحق روهہ نہ رل

(1) من (2) مان مان (3) اولياء يا درويش (4) چالاڪي (5) گهوٽ .

چڙهہ اڀري ليکن جي [illegible]ان وڇوڙ[illegible] وصل[1]
دلپت عشق اصل، ملي سوُ د[illegible] جي.

٧- جي اڃڻي حب حبيب جي [illegible]ل گهر ٻ گهار
چڙهي اڀري ليکن جي [illegible] ڪہ پسڻ ٽار
ونءُ وايو ڙ ٻن ساموون [illegible]ڻ جهي ڪار
دار ون ڏيڻ درد جو [illegible]ڇ نہ لائي وار
دلپت ديدار، پاڻون ڏسڻ ٻن پاڻ ٻ.

٨- جي اڃڻي پياس پرينءَ [illegible]ي ڪان وسن وت نہ وڃ
اڇي عشق عجيب ٻ [illegible] پروڙي ليڪ
پمر و ڪٽي پرينءَ جو [illegible] وري لهجہ ڏ يڇ
دلپت ساڻ سنيهہ [illegible]ساجن مليئي سڙو.

٩- [illegible]ي اڃڻي پياس پر[illegible]ءَ جي ڪان سر سنباهي[2] اچ
سدا سچڙ ٻن جو [illegible] محبت پري مچ
پٽي ڪوري وچ[illegible]ڪن والگي پچ
سڙي تيءُ [illegible] د اُپت پسڻ پرين ڪي.

١٠- جي اڃڻي [illegible]ن ڪان ڏي سنباهي سر
سڪڻ ءِ سو[illegible] جو ڪٽج ساڻ سمر[3]
ڪس ڪاڻيءَ ڪلال جي ڪٽي ڪاريهر جان ڪر
ڏي سر ست ٻ ڪ[illegible]ل[4] گهار م گهر
دلپت پڪيءَ ٻر [illegible] ٻن پئي ڪند ءِ[5] پيڙ جي.

١١- الله ور ٻن ٻاهر پر ان پرين موئي ساڻ
وڃهو آهي ولبن ڪون و ٻر ٻچل و ڻاڻ
دلپت و چاهين وبو يل پلا الله و ياڻ
اسين ساڳي پرين پاڻ، تي ناحق ڪيم ڪيا

1 مل ميلاپ 2 سنيالي 3 ڦل 4 ڪنل 5 سنڀال لهندو.

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT SINDH ARCHIVES GOVT. OF SINDH

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

[illegible]لوڪ محبت جا

هيءَ سلوڪ م[illegible]ر[illegible] جي ٻاري ۾ آهن. دنيا جي ماڻهن ڪيترائي ڌرم [illegible]، مذهب ۽ متانتر، ڪرياڻون ۽ ڪرم گهڙي ڇڏيا آهن. [illegible]دو چون ته ويد پراڻ، شاستر ۽ سمرتيون سچيون آهن. مسلمانن جو اعتقاد آهي قرآن ۽ حديث ۽ روزن رکڻ وغيره ۾. مطلب ته سڀڪنهن قوم ۽ مذهب جا شرعي احڪام مختلف آهن مگر عاشقن ۽ عارفن، سچن درويشن ۽ سنتن جو مت هڪڙو ئي آهي جو آهي عشق يا محبت وارو مت جيئن چيل آهي ته "عاشقان را مذهب و ملت خدا است". هن سري هيٺ صوفي سائين دلپترام جا جملي ۴۸ سلوڪ چيل آهن جن مان ۳۰ سنڌي ۾ آهن جي هيٺ ڏجن ٿا باقي سرائڪي، [illegible]ري ۽ فارسي ۾ آهن

۱- اکو محبت جهڙو و ما مروا[1] [illegible] سڪڻ جهڙو سوڙ
ساڙي وڌو ساهه ڪي ٻال [illegible]پور
ڇمري ڇڙي ڇت ڪي ڇمر[illegible]و چوڙ
دوست منهنجي دل کون [illegible] تني دور
دليپ هتن حضور، شال [illegible]وي سڀ ڏين.

۲- محبت جي ميدان ۾ پيا [illegible]ري
اوچتي عشق جي اندر آگ ٻري
ان کنو لڙو[4] جان ولڙو جيءَ جهري
دليپ درد ولدن جي گهر ۾ وڌا گهڙي
ٻڌي آءُ پرين، متان عشق اگهاڙو ڪري ٿي

(1) مهمت (2) اکين (3) عاشق (4) ٻني يا کوڙو.

٣- محب منهنجا سپرين محبت منهن مو... مٺيج
سمهي تند ٻريت جي لنئن ساه... سنيج
سچڻ سڪ سرس ڪر لت اڳي... گهنيج
خام خيال الدر جا لوڙهي س... ٿيج
محڪر[1] جهلي جيءَ ڪي ونءَ جي ٻاڙ ٻڌيج
ويهي ورهه و تيج ، دلپت پنهنجي دوست سان.

٤- حب منهنجي هوت سان ... [2] ڏانهڪون آهه
اڳئين ناتي نينهن جي اڄي ٻاري برهه باهه
جيرا جليا جوش ڪون اندر عشق آڙاهه
دلپت درد ولدن جي عرشين پهتي آهه
ساجن ٻاجهون ساهه ، چري آيو چپن تي.

٥- اتيئي ناز ڪ نانو نينهن جو ادب ٻ تي آءَ
محبت جي ميدان ... پير پختو پاءِ
اتي ناهي سڌ ... ڪائي جنبڻ[3] جاءِ
عشق آتش م... ٻاڻ ٻچاءِ
تان رچي اي... ي سان برهه ٻاهه منجهان
مڙڻ آهي ... ڻ مرا داءِ
سڪ نه آهي ... ان لاتيءَ تان لباهه
ثابت سر سڄا... ت اڳيون دوست جي.

٦- محبت جي ميدان ... ڪاتر[4] ڪين اين
ڏسيو جهد جو گيون ڄا ڪوڙا ات ڪڏبن
متي منهن محبت ڪون تا جو في ٻ جلبن
... ليت درد دوست جو لڳو نه لوپين
ڪي لکن ٻ لين ، جن جو نانو نات سان.

(1) ٻڪو (2) منڍ ڪان (3) چرپر ڪرڻ (4) ٻ چٽا.

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

٧- جن جو … ت سان … ڀي لهوڙ يا نينهن
تن ماکيون … ڳي ٻارين ، ورهه[1] ويهه
سي پيا محبت … ۾ جٿن شڪار پٽيسان شينهن
ويراڳين تي وصل جا وٺا[2] محبت مينهن
دلپت راليون ڏينهن ، اور رتا وتن رام سان ۔

٨- رتا وتن رام سان جي کيا عشق اڏين
مشتاقن ماري من کي … کيو محبت ۾ مهين
ڪنهن سان ڪنهن … ڪ ۾ تن ڪينو آهي ڪين
دلپت درد ولدن جي راتيان ڏينهان ڏين
پاڻ پڇي پولا ڪري تي … هيٺن ڪون هيڻ
جا پاٽي تي مين[3] تنهن ملاح وٺي ڪٽن چار ۾ ۔

٩- ملاح وٺي چا چار ۾ تنهن … حيراني
مري مڇي موج سان تي … ٻاٽيءَ ۾ پاٽي
مشتاق محبت مڇ ۾ فنا … الي
اصل عاشقن جي ايها ليد … ي
ڪنهن ورلي جاني[4] دلپت … گت گيان جي ۔

١٠- دلپت ايهه گت گيان … کي گيائي
جن الالم ايمان کي فد … الي
تن ڏنو پنهنجي ڏيل[5] ۾ … ئي
پنهي ويا پاڻ ۾ سروپ … اٽي
مڪت تي ٻالهي ، تن … ن چمي تي چاهه سان ۔

١١- محبت جي مٿدان ۾ هلي نه او يين ٻلاف[6]

---

(1) وڇوڙي جو زهر (2) وسيا (3) مڇي (4) جاڻي
(5) اندر (6) پٽاڪ ۔

CULTURE TOURISM ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT SINDH ARCHIVES GOVT. OF SINDH

سڄڻ ڀيهڻ سترو ڪوڙن ڪي ڪوه
عاشق اسري آئيا سينا ڪري
تن مرڻ تيرو معاف ، د لپت ... ري جيئا من ۾.

۱۲- محبت جي ميدان ۾ هلن ٿا ... هوشيار
مارن ٿا من ڪي هڻي حقيقت هٿيار
اُت عاشقن جا اڏي ٿي ... سر جدا ڌڙ ڌار
سسيون سوڙن جون ... نيون سوري سڪ سوار
ڪئين منصور ٿي چڙهيا اُتي دردار
چاڙهي ليزي نرت جي ليڪن ڪيا نروار
د لپت د لدار ، تن گهڙي ڏنو گهت ۾.

۱۳- سڪ نہ آهي سٿري جا تو پانئين والد
تڙ عاشقن ڌوڙ سسيون سهلي[2] ۾ــالد
گهڙ مڏدان مر ... ي چڏي سيڱي چانڊ[3]
ڪي ڪاڙي ... مون مانا موهه اپانڊ[4]
سڪ ويهي ... ۾ امر تا ڪميا ڪــالد
ڪن اڪيون ... ... هي ٻڙنّي پانڊ
وست ور ... سا سوگهي ساه ۾ سالد
منزل ڏهڪي ... لپت ويهه نہ همت ٿي وسيلو.

۱۴- سڪ نہ آهي ... مشڪل گهڻي سڪ
عاشق اسري آئيا ... ي او ڪن اڪ
ميا مڙيا نہ مڱي ڪو ... ر جي جهلي ڌ ڪ
ڏيڱي سر سست ۾ تا پيڻن ارپن پڪ

(1) جبل (2) پلوءَ ۾ سوري (3) ڇل ول (4) واڌ وواڌ.

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

دلپت جي ڪافي

ڀر پيتائون [illegible] حبيبن جي تان پيي هيڪـڙن هڪ
عاشق لکي [illegible] دلپت ٿو اس1 ٿن ڀر.

١٥- سڪ ا، آهي [illegible]ي جي لڳي هووءِ ته لاءِ
ڳهڙي عشق آڙاهه [illegible] ڀر جيرو جيءَ جلاءِ
سر سپيرين ڏي سـ[illegible]ي سڪ سنباهه
لاٿو ليڪين لباهه، دلپت وٺهي در دوستن جي.

١٦- لوڪن ليکي سڪ[illegible]ڙي پر سڪڻ آهي ٽکو تير
لڳي جنهنجي جيءَ ڀر [illegible]ي جاڻي پيڙ
دل کي اچي نه ڌير، دلپت ڏارون دوست جي.

١٧- سڪ نه آهي سٿري سڪڻ وڏو ٿوڪ3
سڄڻ ملائي سٿري مٿي [illegible]حبت موڪ
ستڙيا در ساقيءَ کون [illegible]يا وڃن ڦوڪ
طالبن وٽ ٿن ڀر پرينءَ [illegible]ب طوق4
ٿن وشڻ وٽي نه ڪا [illegible]وينا جانب ذوق5
جي چيريا چشمن6 چوڪ [illegible]ن چمڻي7 چڱا ڪيا.

١٨- سڪ نه آهي سٿري [illegible]ي وت
عاشقن جي اندر جو [illegible]وات
طالبن کي ٿن ڀر ٿي [illegible]ت8
الله ن ڏ ڪاڻن جو ٿي [illegible] مذهب مست
سچا ڪري ست، [illegible] مليا دوست کي.

(1) اچ (2) ڪڏ (3) شيءِ (4) [illegible]ـتو (5) شوق (6) [illegible] جي اشاري (7) سيڪاري (8) ست.

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT SINDH ARCHIVES GOVT. OF SINDH

١٩- لاڳا هليا لاهي ڏاهن واهي ليڪن لفير[1]
سٽي سوز سڳن[2] جا ... سڙ يا سر ڀر
ڀريا پورب پار ڏ... رکي اڪير
دلپت ڏاڍ ون د... جي ان دل نه اچي ڏ ير
فدا ٿيا فقير، ڏسي مٺن محبوب جو.

٢٠- ڏسي مٺن محبوب جو جوڳين جيءُ جهريا
ڪاڙي ڪاهي قصد مون پورب پار پريا
چڙهي حد بيحد کي لنگهي ويا ٽريا
دلپت دل ... ر ياهه ۾ طالب تار تريا
گر وءَ جي گهريا، سي مئو ٿيا مهران ۾.

٢١- ڏسي مٺن محبوب جو مري من ويو
گهڙي عشق آڙاهه ۾ ڪامي ڪيهه[3] ٿيو
ويو ور ... ڪونه ڪو وڃي اهو پيو
دلپت ... وست دل کي ڦاڙ قيد ڪيو
مر ... ٿيو، سو حق ٿيو وڃي حق سان.

٢٢- ح... وڃي حق ۾ ڪي ويراڳي وير
جن ... ۾ لڳا طلب تير
سي... ي پنڌ ٿي سهي ڀر ان اپيڙ
جن ... لپت ڏير، سي او ر پٽي مليا الڪ کي.

٢٣- گهڙي ... غفا[4] ۾ لاڳا لات نهار
سوار ٿي ... سوريءَ ٿي گر جو واڪ وپار
بيان زبان ... گر جو سوئي شبد سيار

---

(1) لفس جو ... پير (2) شهنائي (3) سري لاس ٿيڻ
(4) غار.

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

ڪولي محل ۾ ڪ...1 جو جوڳي ڪر جهار2
جفا3 ڏنهن جي ... ڪلي ٿؤر ار وار
ڏس پنهنجي ڏيل ... جا اسرار
دلپت ملهڻي مرار4، ... سمت5 ڪرڻ دل ڪي.

٢٤- جي ناگا پائين نات جا پسا... لڳن لـر وار
تان ڏس پنهنجي اکين سان ... جو اسرار
آهي سڀ سر ٻر ۾ آلما اظهار
ٻر دلپت ديدار، تو ملي سائين ... سر جي.

٢٥- تو ملي سائين سر جي دوست ... ديدار
ڏيئي دل دلال کي وڃهي ڪر... پار
جي ٻوين قبول قريب کي تان ڏ... سر سينگار
ويٺي ورهه سان سر ڏڙ کون ڪر... ڏار
دلپت دلدار، تان گهڙي اچيئي گه... ۾.

٢٦- ناگا هليا نات ڏالهن ار هـ... و سائي
حليمي ء دل ڪيا ليـهن ۾ لـوائي
ڪيا عشق اڌ ين سي گير پ گنوائي
لڪي ٻاهي هليا لڪي ...
ڪٽي هليا ا. پاڻ سان ڪو سمر...
لڪي ڳـد ڳـدي هليا ...سائي
لڪي پـائي هليا لڪي و...
جـمڻ مرڻ جيء جي سـب ... مٽائي
لـ دعوى دليا سان لـ ...6 آهي
اچـت هليا اکري هتڙا چڏلي

(1) دسوين دوار (2) ڪوشش (3) تڪليف (4) ڪرڻ
مرارى (يگوان) (5) همت ڪرڻ (6) بي دليا.

ھنگلاج جي ھلڻ جي حب اسان [illegible] ـاھي
ڪا پڙھن ڪاھي، دلپت لڌ [illegible] ل ڪپاٽ1 جي.
٢٧- لڌي ڪل ڪپاٽ جي [illegible] جھد ڪري
لنگھي ليڪو لوڪ جو پھا [illegible] ار پري
آديسي اکير سان ھليا [illegible] د وست دري2
سنڌ سڃاڻي پا لھنجي [illegible] ڙي ويا گھري
دلپت ڏيرڏري، ناڻگا مليا ناٿ کي.
٢٨- ناڻگا مليا ناٿ کي جي [illegible] ھوا لھوڙيا نيڻھن
ويراڳي ونڌران ڀر ڪاڻ [illegible] شوق شھڻھن
ڏئين ڏورڻ3 دو [illegible] جي ھندي ونگه برھ
متي ڏوم منڊ ر [illegible] نڍي لڙت لڙھه
آديسن الڊر ڀر و [illegible] سيا وصل ميڻھن
دلپت راتيون [illegible] ينھن، جيءَ ڀر جھڙ ٻر اڻ جو.
٢٩- جيءَ ڀر جھڙ [illegible] جو گجڻ ڪڪر ڪاھار
برھ وچ وا [illegible] ري چمڪي چمڪ چوڌار
موھن ميگھ [illegible] سان ڪيا وسڻ جا وسڪار
ڏسي منھ [illegible] جو نرياڻ تار
لايو برھ [illegible] ت دائم دل ڀر.
٣٠- دلپت ويرا [illegible] وسيا وصل ميڻھن
ڦوڙائي فراق [illegible] ڏکيا ڏينھن
موھن مليو الکي [illegible] اتي لوڪن لھه
آوازاون لينھن، [illegible] پت دليون دردوندن جون.

(1) [illegible] جبر (د [illegible] وين دوار جي سنڀال) (2) گھر (3) ھوا ڦوڪڻ.

CULTURE TOURISM ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT SINDH ARCHIVES GOVT. OF SINDH

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

سلوڪ ڪلاليءَ جا

هن سلوڪن [illegible] عبداللطيف ڀٽائي گهوٽ وارو خيال ”سوري جهڙي [illegible] مرڻ تي مشاهدو“ ظاهر ڪيل آهي. شاهه صاحب [illegible] شلوڪ چيا آهن. انهن جو مطلب آهي ته ڪڙي ۽ قاتل تي [illegible]ڪرڻ ۽ گهر جي ۽ پنهنجي ايمان، ڌرمن، ٻولائن ۽ قرآن کي ڦاهي ڏيڻ گهرجي. خوديءَ کان پاڪ رهڻ گهرجي ۽ پنهنجي من، تن ۽ ڌن اُسريءَ تي رکي سائينءَ جي شيوا ۾ لڳائڻ کپي. هيءَ آهي سچي وديا جا سچي ستگروءَ يا ڪلال وٽان حاصل ٿئي ٿي. اهڙيءَ وديا موجب سوري سيج آهي، زهر شربت آهي، مرض صحت آهي، ڏک سک آهي، غم شاهوڪاري آهي ۽ موت حياتي آهي. اهو ليکو جو سچي ڪلال وٽان ئي حاصل ٿي سگهندو جنهن جي قيمت آهي سر گهوري قربان ڪرڻ. هيءُ سلوڪ جملع ۵۸ آهن جن ما[illegible] هيٺ ڏجن ٿا.

۱- برهه ٻاڻن[1] ڪيا گهايل گ[illegible]ت
تن چڪن چاڪ[2] فراق جا، [illegible] چشمن چوٽ
ڪندي ڪا پڙي نه آ[illegible] اوٽ
سي جوڳي جلي جل ٿيا [illegible]من سوٽ
دلپت ڪنهين ڪوٽ [illegible]ن اڏ ڪنا.

۲- ڪيا قربن اڏ ڪنا س[illegible] ڪمن جنن
سڪندي ساقيءَ لاءِ وينو[illegible] ڏٺن
ڏيئي ۽ٽا ٻوڪيءَ کي [illegible]ڪ پين
پئينداڙي پر ٿيا حمر [illegible]ن
سي سورا سر ڏين، جي دل[illegible] ڪاميا آهن ٿلخ جا.

(1) ڀالا يا تير ڪمان (2) وڇوڙي جا ڦٽ [illegible]ن ٿا.

٣- جي ڏاميا آهن ڏاک1 جا ڏن متوارا، وٺي ... مور
ڏاروءَ پڪ پرينءَ جي ڏن شربت ... سور
سدا سک پيئڻ جا پيا ڪن پو...
ڪالهين ڏن طلب ۾ طالبن ڪيو
محبوبن جي مئي ۾2 ميا ار ڪ... اور
جي ڪيا چشمن چور، سي مڙي مليا محبوب کي.

٤- مري مليا محبوب کي ڪي محبتي مـيا
جن انهي ڀهر اندر ۾ تي... ين ڀور ڀيـا
تن متا محبت مچ ۾ حبيبن هنيا
عاشق اکير سان وڃي خمخاني3 تيا ڪيٽا
دلپت پس سي پرين جي وجود ون ويا
حق ۾ حق تيا، پاڻ رڃائي پالهجوءَ

٥- جي انهي سک پرين جي ڏسان ڏي سنبـاهي سر
سڪڻ ۾ سور ن ... اڄ ساڻ سمر4
ڪس ڪالي ... ي ڪٽي ڪار ڀهر جـان ڪر
ڏي سر سٽ ... گهار ۾ گهر
دلپت پکي ... ڪنده ڀير جي.

٦- جي انهي شر... جو ڏان وچ ڪلاليءَ ڪاهي
درس تني ... صرفو5 سر لاهي
او ڪائيندءَ ... ن سٽي هٿ ساهي6
وٺي ڏيندءَ برهه ... چت مڌهون چاهي
جي ٿو سک سچي آ... ڏان تہ ڪوڏيو ڪلال جو.

---

(1) ...تي شيءِ (2) شراب جي خمار ۾ (3) پرينءَ جي گهر (4) سامان (5) سالگو (6) مديءَ ۾ هٿ وجهي.

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT SINDH ARCHIVES GOVT. OF SINDH

٧- ٿي[illegible]ڪو ڏيو ڪلال جو ڪنڌ قبول ڪري
دوڙي ب[illegible]ڪان تي پر ڀڃيون پير ڀري
او پيالو ڏ[illegible]ر ڀر جو ننجهون زهر زري
نشو چڙهئي [illegible] جو جنهن سان من مري
پئندي پر ٿئين ب[illegible] چڏن پنهنجو پاڻ پري
سر جو دان ڪري وڃي دلپت ملج دوست کي.

٨- وڏو قرب ڪلال جو اکين ساڻ ڏٺو
ڏاڍائون قاتل زهر جو سو لڳو مون مٺو
پلٽ تي پياڪن تي هـــ، وٺي وتـــو
دلپت ٿن ٿئو، جن ڏٺو دوست پر.

٩- سر ڏاڍائون ست پر منڊن ذوق گهڻي
عشق جي اکير سان پڻون ميءِ[1] مٺين
دلپت قدر ڪٿي، پڇي ڪن پياڪن کي.

١٠- پيو ڪن پياڪن کي قد[illegible]ف[2] ڪيال
سر ڏاڍائون ملهه ميءِ جو [illegible] دست دلال
ٿن ڏيئي وٺي ارهـــ[illegible]ـفي ڪيا ڪلال
پي ميءِ مدهوش ٿيا [illegible] ساڻ سنڀال
فارغ[3] ٿيا فراق کون و[illegible]ـصال
دلپت پريت پر ان سا[illegible]ـڻي بحال
سي رچي ٿيا لال، جي جهڙاپي وڃا گهت پر.

١١- سي گهڙي وڃا گهت[illegible] پيالو پر يم پيتو
گروءَ جي گيان جو ان [illegible] ڏيهي ڏيو

(1) گهڻو شراب (2) عجيب لش[illegible] (3) واندا

هوري[1] هوري هنئين ۾ ٿن ٻر و ٻ[illegible] پيو
ڏنائون منهن محبوب جو لڪي [illegible] ليئو
د لپت گمان غير جو وجـو[illegible] و يو
ڪيئن جو ڪيئن ٿيو ، هنيو [illegible]رت وچ ۾ .

۱۲- پيار پياڻون ا ريت سان اچـ[illegible] چون پيتو
ٻي مي ۽ محبت جو تـ[illegible]و مست ميو
خمار ا لهي خمر جو انٽي ٻهر ڪيو
ايهو گمان غير جو وچون [illegible] ويو
ڪيٽي ئي اگي ۽ گت [illegible]ڪيئن جو ڪيئن ٿيو
ڏينهان رات ڏيو ، [illegible] لپت جاڳي جي ۽ ۾ .

۱۳- د لپت جاڳيو جي ۽ [illegible] مشاهدي[2] مثال
او[illegible] ه و يٽي الد [illegible] جي انٽي ٻهر خوشحال
خواب خطر خيال [illegible] ضايع ٿيا[3] زوال
چپ آئي چپ[illegible] وڳيو ساڻ وصال
ٻر ه ڪٽي [illegible] لپت ايها دل دوست سان .

۱۴- د لپت ون[illegible] وست جي ٿري ۽ ڏري سر
ٻاري ٻاه[illegible] اڳيون ساجن سڙ
ڪرت[4] ڪا[illegible] ڏورون ڏيکن ڏر .
دوڙي وج[illegible] ڪٽي ڪار ٻهر جان ڪر
وي جي ٻؤ ٻر[illegible] دوستاڻي در
منجهون مي ۽ محب[illegible] پيالو ڏيندو ٻر
ڪيئو ڪندو ڪن ۾ [illegible] خاص خمر

[illegible] آهستي (2) [illegible]درشن (3) ناس ٿيا (4) ڪارائي .

دلپت جي باڻي

رانگيلد [illegible] نگر رام جي آد يسي اهر
دلپت [illegible]س مر، اچو ڪنده الد ر ڪي

١٥- اچو ڪنه [illegible] ڪي سر و ڏڻي شوق
وڃي ٻڌ در [illegible]ت جي لڳهي ڪـــون لـوڪ
موڪي مت محبت [illegible]ون پيــاري تو ميءَ[1] مــوڪ
پر ڏئي تو سرڪ ست [illegible]ر جي ٻي طمع نه رکي ڪنهن توڪ
وڌي تو برهه سان [illegible]پيتن ڏئي چوڪ
جي انهئي پيڻ ذوق [illegible] دلپت دوڙي وڃ دڪان تيءِ

١٦- دوڙي وڃ دڪان [illegible] تري سر ڌري
ڏي سر ڪاٽي ڪرت [illegible]ان ڌڙ ڪون ڌار ڪري
نه ڏئي موڪي هٿ مست[illegible]ون وتي برهه پري
جي آيا سي اگهيا دلپت [illegible]وست دري
ساجن لاءِ ڳري، سي پيهي ويا پاڻ ۾.

١٧- دوڙي ويا دڪان تي [illegible] متارا ميا[2]
سر ڪٽي ملهه ميءَ جو بر بر[illegible] پيا
سي هٿون حبيبن جي ڏي[illegible] ڪيتا
دلپت در دوست جي[illegible]ن[3] امان
ونڻ ڪاڻ ويا، پاڻ و[illegible]ن ۾.

١٨- پاڻ وڃائي پرين ۾ پر[illegible]يا
عشق عميق آب ۾ ڪر[illegible]ي پيا
هٽي مٿهن هڏڻين ۾ مر[illegible]ي جيتا
دلپت حق تيا حق سان [illegible]ملي ويا ميا
وجود ون ويا، پاڻ سڃاڻي پانهنجو.

---

(١) ڏهٽو شراب (2) بهاد ر (3) پر امر[illegible] خمار ۾ پاڻ ڪٽي ويا.

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

۱۹- اُٿي سڪ سرڪ جي ڳاڻ طمع ڪ[illegible] ترڪ[1]
جيئندي جهان ڪون پ[illegible]يءَ فرق[2]
مٿو ڏيڻ موکيءَ کي آهي [illegible]ارن مرڪ[3]
ٿو دلپت ساقي سڪ سان ٿ[illegible]ئي سپرين سرڪ
گهڙي ٿيءَ غرق [illegible]ائي مدهه مهراڻ ۾ .
۲۰- وڃهه مدهه مهراڻ ۾ چوڪو ڪري چت
ڪي خام خيال اندر مون رکي حبيبن هت
ڪر قابو قيد من کي دلپت ساڻ سرت
لڳندن جي لرت، پرين پس هاڻ ۾ .
۲۱- ونين مڪان موکيءَ جي سنباهي ثابت سر
ٿيون چڪن ٻئيون [illegible] جون دوستاڻي در
[illegible]لپت پوءِ پيش[illegible] پرينءَ جي ڪٽي سڪ سر
پرين ڏئي پر پي[illegible]سان سر و شوق[4] سڄر
پياري آب ا[illegible]ات ڪئي هنئين کي .
۲۲- ڪري حياد[illegible] کي پئي عشق آب[5] حيات
جدا ٿيءَ جي[illegible]ٿن جي ٽجي[6] ٽات
فاني ڪر [illegible]ان ذات ٿئي اثبات
دلپت لاهو[illegible] سمجهه ته سڄاڻي سپرين .
۲۳- سمجهه سڄاڻ[illegible] جي پيالو پريم پئين
ڳجهي مام مٿن [illegible]ا لا ۽ هنئين
وڃي سر پير ڪ[illegible]حد راهه لهين
چئين چمڻ مرڻ ک[illegible]ان جڳ جڳ پيو جئين
[illegible] پاڻ ٿئين، [illegible]ي دلپت سڄاڻي سو پرين .

(1) ڇڏي ڏي (2) [illegible] (3) جدا (3) نشان (4) سوز و مزو
(5) امرت (6) پي[illegible] ڇڏي .

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

٢٤- سڄڻ ... لاهوتين جوڳي جيءَ جڳاءِ
ڪي مي ... جو نشو ليمبهن چڙهاءِ
خواب خطر ... جا ويراڳي وڃاءِ
الستي ڪڙ الـ ... ر ڀر اڪيون الـڪ لاءِ
دست1 ڪر دل ... ي جهالي گهٽ ڀر2 پاءِ
راڙول ڪي ر ... ڄهاءِ ... ت دلپت رلين رام سان ٠

٢٥- دلپت در دوست ... جي وڃي پڙ ڪري
ڏيئي سڄي صدق ... ان تري سر تري
تان حبيبن ڏيئي حب ... ان ڪٽي3 ڪيف ڪڙي
وڃني وجود جا سيئي ... ڪ سڙي
چاڙهي اشو ليمبهن جو گهـ ... ر ويهه گهڙي
سر وهاڻ تو ڀ سري ، لت ... اڪين ليلائي ويا ٠

٢٦- مٺاڻي موڪيءَ جي گهاي ... گهڙي
تو پياري مت مست مو ... 4 ڀرهه پري
تان ڦوڙائي فراق جا وڃ ... ري
چاڙهي نشو ليمبهن جو گهـ ... گ ٠
وٺي وٺي ورهه جي ... مري
ڪولي دل دري ، د ... پس پرين ڪي ٠

٢٧- طالب موڪيءَ ماڳه ڻي ... دري
ان ويري ڏاو سر صدق ... ن ڏڙ ڪون ڏار ڪري

(1) هٿ (2) الدر ڀر (3) ڪوڙي ڪيفيت ذرڙي (4) پيالو (5) شالت ڻي

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

تن پياري پريت سان ميءَ مينا مهر[illegible]ب
سي پي خمر خوش ٿيا جي آيا [illegible]وت گهڙي
اچايو دز دوست کون ويو [illegible] وري
پي پڪ پر ٿيا جني ڏير ڏ[illegible]
ان لڌي سپرين جي ڏولي ڳجهه ڳري
کولي دل دري، دلپت پيهي ويا پاڻ ۾.

٢٨- دؤڙي[1] وٺن دڪان [illegible]ي خمر سڪ ڪٺي
پسي ٿيءَ اڙ ٿيمت[2] سان [illegible] ان پيهر[3] پٺي
ٿان پر ان ڏيئي پريت مون ڪؤڙي ڪيف ڪٺي
جا گهڙي وجي گهٽ ۾ ساڙي اهم اٺي[4]
دلپت پيهي دل ۾ ڏٽي[5] اهه ڏٽي
ٿان کولي تن ٽٽي [illegible] جالب مليئي جيءَ ۾.

٢٩- عاشقن جو آگ ۾ [illegible]يو جيءَ جلي
اچي پيا در [illegible]ت جي ڏري سر ٿلي
تن ڏني ساق[illegible]ڪ سڪ جي جا وٺي روح رلي
چاڙهي لشو[illegible]و ان لڌي ڳجهه ڳلي
مري ويا م[illegible]ٿي محبوب ۾.

٣٠- دلپت ور[illegible]ست جي سانگو سر ڇڏي
ويهه وايو وڙ [illegible] طاق عشق [illegible]ي
ڏ موکي ڏيئي م[illegible]سان سر وسڪ سڌي
هئڻون هٿين گڏي [illegible] ڪريئي حق سان.

---

(1) [illegible]ڪندا وڃن (2) سچائيءَ سان (3) چرڻ جي خاڪ
[illegible] جزو ([illegible]) ڳولي (6) وڃن

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT SINDH ARCHIVES GOVT. OF SINDH

[illegible]لوڪ ملار جا

ٻاني دلپترام صوفيءَ ڀ ساميءَ وانگر هن ڪوڙن سنڌي سلوڪن ۾ جي جملو ۹ آهن سڀني عاشقن جو حال ٻڌائي ٿو. جهڙيءَ [illegible]رح چڪور، چنڊ رمان جي درشن ، ڀور ، ڪنول گل جي واس ۽ مڇلي ، جل جي سيتلتا ۽ پپيهو ۽ سڀ برسات جي بوند لاءِ ترسندا آهن تئين ايشور جي عاشقن کي ٻالاهي مشاهدي بنان قرار ناهي ۽ اڻ ٿي پهر اندر ۾ جلن اٿن ۽ سڌن اڪيون آليون آهن جهڙيءَ طرح ميگهه ملار جنهن هيٺ ڏنل ستون سلوڪ ڏيکارين ٿا

١- اندر جر جل زور وهي [illegible]گهه ملار
دلپت ٻاجهون دوست ج[illegible] ڪين قرار
جنهن وٽ نه آهي يار [illegible]ن اڪائين اکيون

٢- اندر جر زور وهي [illegible]ري وچ
دلپت سڄهي نه ساجن [illegible]ڻي سهسين اپرن سچ
هوت نه جنهنجي هنج [illegible]ي ڪئين اڪائين اکيون

٣- اڄ ٻڻ الر ٻار ڏائهن [illegible]هن جهڙي
دلپت ليءَ دوست جي [illegible] نير 2 پري
گهوٽ نه لاءِ گهڙي ، متان ڪين [illegible]ي

---

(1) اکيون اگهن (2) ٻاڻي (اکيون [illegible] ڙهن سان ڀريل).

۴- اڄ ٻڙ الڙ پار ڏاڍهن لانئي مينهن جـ[illegible]ڪور[1]
اڻ ٽڙ تي الد ر ٻ لاٻو سور ن [illegible]
د لپت عشق اڇي ڪري گهر[illegible] ڏو گوڙ
شال م ٿئي د ور ، متان اڪين [illegible] اوڪي ٿئي.

۵- اڄ ٻڙ الڙ پار ڏي ڪئي ميـ[illegible]ـنهن اڇل
ٻئي اوچتي عشق جي هنئن منجهہ هڪل
د لپت باهہ برهہ جي ساڙ [illegible] شيڙ[3] سبـــل
دول نہ ڪريو ن دل ۽ متان اڪين ڪي اوڪي ٿئي ۰

٦- اڄ ٻڙ الڙ پار ڏي گـــجو گـــوڙ ڪري
د لپت ڏڌهن ساڄن ويہ ساعت ٿان نہ سري
شل وڃن [illegible]ـڪين ٻري [illegible] متان اڪين ڪي اوڪي ٿئي ۰

٧- اڄ ٻڙ الڙ پاڙ ڏي [illegible]ـڪر ڪئي ڪوڪار[4]
[illegible] لپت د رد فراق [illegible]ي پيئي جيءَ ٻڪار
هوت آءُ هيڪا[illegible] اڪين ڪي آرام اڇي ۰

٨- وسڄ وسڄ مهر[illegible]ـڄ ور نہ لا ئڄ وڙ
متان چڏ ٻن چـ[illegible]ـوت مٿيءَ ڪي هيڙ
د ر د مالدا د[illegible]ـئي د م نہ سهن د ڙ
ساڄن آءُ سو ٻ[illegible]ـي آرام اڇي

٩- وسڄ وسڄ م[illegible]ـسگهي لهڄ سار
د ر ماند و د اپ[illegible] وت نہ سهن وار
ساڄن لهہ سنيار ، ٿ[illegible]ـن ڪي آرام اڇي ۰

---

(1) جهوڪ (2) گوڙ ٻڪا[illegible] (3) ٻلوان شينهن (4) ڪڪر
[illegible]گهوڙ (5) گهر ٻ[illegible]ـڪيلو چڏي ڏ ٺين ۰

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

سلوڪ پتنگن جا

صوفين جي [illegible]ي موجب عشق مجازي، عشق حقيقيءَ جي پل آهي [illegible] "المجاز قنطرة الحقيقت" مگر جڏهن ٻالڪ ٻڙي يعني عاشق [illegible] پل جي ٻنهي پسن وچٿو آهي، جتي ٻرپتر آهي ۽ نه ڪيس جڳائي ته هل تي دٻرو دمائي نه وڃي مگر جلد پل لنگهي وڃي پار پوي. ساڳيءَ طرح سالڪ کي ٻه گهرجي ته دنيوي عشق کي ڇهڻي نه پوي ۽ ان کي منزل مقصود نه سمجهي. ٻاهرين حسن ۽ سونهن تي موهت ٿيڻ گمراهي ۽ خواري آهي. پرڀوءَ تي، پريم پائي، محبتي ٿي، محبت ماڻي، پتنگ ٿي، جان جلائي، تڏهن ٿي محبت جو مزو ماڻي سگهبو صوفي سائين دلپتراءِ جا پتنگن جي ٻاري ۾ جملي ڇهه شلوڪ سنڌيءَ ۾ چيل آهن جي سمورائي هيٺ ڏجن ٿا:-

١- پتنگ چوائين ٻاڻکي ٿان [illegible] خبر لهه
محبو ٻاڻي مڃ ۾ سيڪ [illegible]هه
دلپت ٻوءِ دوفان2 ۾ [illegible] ٻهه
ڪنهنکي ڪيم ڪهه، [illegible]ڪي عاشق آهيان.

(1) ٻتي (2) ٻاهه جي مڃ

سلوڪ

٢- پتنگ چوائين پاڻ کي ته اڏي آگ پيو [illegible]
مڙني مٿان مگس[1] جيان ڏوران [illegible] تو
چڏي مرڻ پيو، دوڙي پو [illegible] ان ۾.

٣- پتنگ چوائين پاڻکي تان الا [illegible] اچ
سدا سيني جو تو محبت [illegible] ري مچ
سانگو ڪري سر جو پيهه [illegible] رني جي پچ
سڙي تنهين سچ، جي ڪوڙي ۾ ڪپي وڃين.

٤- پتنگ چوائين پاڻ کي تان آءُ اسري آگ،
عشق جي آڙاهه جو [illegible] وڙي جهلج داغ[2]
دلپت پوءِ دو [illegible] سر جو چڏي سانگ
محبو [illegible] اٺو ماڳ مري ماڻ مچ ۾

٥- [illegible] ري پتنگ آگ [illegible] تي آيا ڳالت[3] کٽي
پاڻ اچلي آگ [illegible] ۾ پچي تيا پٽي[4]
دلپت پو [illegible] فان ۾ رکي عشق اٽي
شمع سر [illegible] ي سڙي سر سرها تيا

٦- پڙي پتنگ آ [illegible] ن جان گهڏي
ويچارن جي [illegible] ناهي هوڏ هڏي
مات ڪري [illegible] ڪشڪيا ڪين[5] ڪڏهين
دلپت تن [illegible] مشاهد و محبوب جو.

---

(1) مک (2) [illegible] ي سرڻ جا نشان (3) ڳچيون (4) مٽي يا خاک (5) [illegible] ڪين ڪهائون.

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

شلوڪ سڪ جا

سڪ، محبت، [illegible]ق يا پورن پريم ڪو وقتي جذبو يا مدائتي چڪ نہ آهي [illegible] هيءَ اها مستي آهي جا هر وقت ۽ هر حال ۾ لڳي اچي [illegible] سچيءَ سڪ وارن ۽ حقيقي عاشقن جو مقصد آهي مرشد وٽان الاهي الفت جو پر پيالو پي مست ۽ بيخود رهڻ ۽ يار سان يڪتائي ۽ وصل حاصل ڪرڻ. جيئن پتنگ شمع لاءِ ۽ چڪور چنڊ لاءِ تيئن پورن پريمي بہ مالڪ لاءِ بيقرار آهي. اهڙن سچيءَ سڪ وارن لاءِ شيخ حميد الدين ناگوري جي قول موجب جيڪي آهي سو عشق آهي. دنيا عشق جي ٻني آهي ۽ آخرت محبت جو باغ آهي. موت سڪ جي مٺي آهي ۽ حياتي پريم جي هوشياري آهي. ڏينهن عشق جي خوشي آهي ۽ رات محبت جو غم آهي. دين سڪ جو جمال آهي ۽ ڪفر پريم جو جلال آهي بهشت عشق جو ذوق آهي ۽ دو[illegible]ق جو شوق آهي. پريم نسبت مطالع ڪجن دلپت جا [illegible] محبت جا سلوڪ پتنگن جا وغيره هن کان اڳ ڏنل.

١- ساڄن اچي سڪ سان [illegible] او طاق
وڃي ويٺين وچ ۾ [illegible] چاڪ
جسباءَ2 مهڙجي جيءَ [illegible] پد پاڪ
آئون تنهن پورن جي [illegible]ڪي مليان خاڪ3
ڪولي تن تاڪ، دلپ[illegible]شن ڏي ٻارن.

(1) اکين ۾ تاهه (2) هاڄل (3) مٽي ڌهڙيان.

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT SINDH ARCHIVES GOVT. OF SINDH

٢ـ درشن دلپت ڏي پرين چيتن شد سروپ
سرگڻ اوگڻ روپ ٻي ان لي پري اروپ
أدوي ادتي الوپ، جس لي پر[illegible] ڪو ٻيو

٣ـ مالد و آهي من منهنجو ڪانڙ [illegible]ي ڪاڻ
ساڄن اڄي سڪ سان ڪر و[illegible]ن منجهه و ٿاڻ
و يهه ٻون وت و لها[1] نات[illegible]ي وچ منڌ[2] ساڻ
دلپت وساءِ وصل سان ٻ[illegible]هه سندا ياڻ[3]
صدقي ڪريان ٻاڻ، پرين تنهنجي پيرن تان

٤ـ پرين تنهنجي پيرن تان سر صدقي ڪريان سؤ وار
جڏي ڪي جهان ۾ توريءَ سؤ وار ناهي مار
مٽيءَ جي ماڻام[4] ت[illegible] ڪلي آءُ هيڪار
لهه دردولڏن جي ساڄن سگهي سار
دلپت [illegible]يدار، ڏٺي نار اکين کي

٥ـ ڪر[illegible]جو ڪم ڪيتو ئي اکيان لائن چڪي ٻاري
تن سٽي سودا ڪيتا ويچ ڏٺي جند ساري
سوليءَ ئي ني سيم[illegible]تيو ني ڪان ڪليجي ڪاري
داد ڏيوين دل[illegible]ڪون دلبر تان ٻهڄي گوڙ و ٻچاري.

٦ـ عشق عشق [illegible] آکي مشڪل عشق جو لاوڻ
نال چري [illegible]ڌ سيتا اپنا گلا ڪپاوڻ
ثابت ٿي [illegible]ڌ موڙن سر سوليءَ سرت چڙهاون
پيڇي درش[illegible]لا دلپت دل وچ پاون.

٧ـ عشق عشق[illegible]ي مشڪل عاشق ٿيون
تن دا لوهو[illegible] اهڻ سر دي پيالي پيوڻ
پريمت پر زي [illegible]ب دي سرت سو ئي سي سيوهڻ
دلپت دستو[illegible]ر دي الٽا مر ڪر جيوڻ.

---

(1) گهوٽ (2) زال (3) ٻوٽ يا ملڪ (4) روئڻ پٽڻ

سلوڪ پورٻي

هيءَ سلوڪ ڪـ[illegible]اميءَ جي سلوڪن جهڙا توحيد جي ٻاڙي ۾ آهن. توحيد تصوف جو هڪ مکيه مسئلو آهي. عارفن جو عقيدو آهي ته دنيا جون شيون فقط ظاهري وجود رکن ٿيون ۽ حقيقي وجود فقط ذات حق (ڀڳوان) جو ئي آهي. ويدانت جو به اهو ئي وچن آهي ته پرماتما ست آهي ۽ دنيا سموري سپنو ۽ اسٽ آسٽي. پرڪرتيءَ ۾ جيڪي به نظر اچي ٿو سو سڀ پرماتما آهي ۽ ان کانسواءِ ٻي ڪا به شيءِ وجود نٿي رکي جيئن ته قطرو، لهر ۽ ڦوٽو مختلف صورتون ڏيکارين ٿا مگر حقيقت ۾ ٽيئي سمنڊ آهن. سون ۽ سون جا جدا جدا زيور شڪل ۾ مختلف آهن پر آهي مڙئي هڪ سون. فقط وحدت ڪثرت جو روپ ٿي وئي جهڙيءَ طرح اصل عدد هڪ آهي، ڏهه، سوءَ هزار وغيره فقط هڪ جو مجموعو آهن تهڙيءَ طرح وحدت به نانا روپ ڌري ٿي. هن سري هيٺ [illegible] سائين دلپت جا جملي ١٣٢ سلوڪ آهن جنهن م[illegible]ڪي، هندي ۽ پارسي سلوڪن کي ڇڏي باقي [illegible] سلوڪ هيٺ ڏجن ٿا.

١- سامي ڪامي پريتءَ ليءِ [illegible]ميا سياه،1
کٿنکي سان ڪين ڪي [illegible]دي آهـ
اکي ويهن وانن تي اک[illegible]هن گراهـ،2
پورب آهي الهي راليـ[illegible]هان ڪاهـ
جيڏهن رلد نه راهه،3 دلپت تنهن پسڻ پريتءَ جو

(1) ڪارا (2) ڪاڏو (3) رستو يا ٻاٽ

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

٢- سامي ڪامي پرين ليءِ ڪيي ٿيا خاڪ
برهه ويراڳين جي چت ۾ وڌا چاڪ
ڪين جيئڻ سي ڪاپڙي ڦٽيا جي ۾ فراق
آديسن اوطاق، دلپت دائم دل ۾.

٣- سامي ڪامي پرين ليءِ ٻچي ٿيا پٽي
تن عشق جي آگ ۾ ڪاٽيو پاڻ ڪٽي
آديسن الله جي ساڙي اهون اٽي[1]
ڄڙ جوڳين جيءَ ۾ حبين هٽي
ويراڳين وجود ۾ وائي ورهه وٽي
کولي تن ٽٽي، دلپت مليا دوست کي.

٤- سامي ڪامي پرين ليءِ ٻچي ٿيا ڪيهه
پيا عشق آڙاهه ۾ جي هوا اهوڙيا ليه
ڪا پڙين ڪپاٽ جو چاي لذو چيهه
الکه جو اندر ۾ و ڏوري ڏيه
دلپت پس پري نرمل ڪري انهه
ويسلو تي م و دوست ڏسن دل ۾.

٥- سامي عشق ... بو ساهه سر ير
جدهن آديسين ... رئي الکه اڪير
تن طالبن لڳو ... لکو تير
کهنکي سلن ... پرين سندي پيڙ
دلپت ڏري ... يا پورب پار ڏي.

٦- سامي عشق آگ ۾ ... جيرو جيءَ
پريا پورب پار ڏي ... ڪٽي ايءُ
... سڪ سر ير ... ويراڳين لڳن وانهه
سامي ... دلپت چمڻ مرڻ جيءَ جو.

(1) اهڪار جو جز

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

٧- سامي [illegible]ي سڪ ۾ ٿيا جانب جهڙا
ٻڌي [illegible] تي سورن جا سهڙا
جهڙا سامي سڪن ۾ ٻيي ڏکن ۾ ٿهڙا
وسيا ويراڳين سر تي محبت جا مينهڙا
تن ڏون ويا گذري ڏکن جا ڏيهڙا
لالگن لينهڙا، دلپت نباهيا ناٿ سان ۔

٨- سامين ساڙيو ساهه ڪي ٻاري عشق آڳ
ڦٽيا جي فراق جا ويا سي ويراڳ
آديس الله ۾ تا چڪن [illegible] درد داغ
جي ڪاڏا ورهه واڳهه، دلپت [illegible] مليو تن ليڪهن سان.

٩- سامي ويا ڪامي ٻاري عشق آڙاهه
ساڙي ڪوهه ڪجل[1] ڪيو آديسين جي [illegible]
ٻريا پورب پار ڏي ڪاڙ[illegible]ن ڪري ڪاهه
ويراڳي ويهي وات تي [illegible] ڪٽن نه ساهه
تن ڏارون دلپت دوست [illegible]ي چت نه چري چاهه
جتي رند نه راهه، الي [illegible]ٿو ناٿ ڪي ۔

١٠- ناگن ڏنو ناٿ ڪي جتي [illegible] هو رند
اچت هليا اڪ ڏي چ[illegible] قند
ڪاڙ ٻن ڪلهن ڪان ڪ[illegible]ڪند
دلپت ويا تن ڏو[illegible]ب ڏاند
ساڳي سڄاڻي سد[illegible] ويا ٻاڻ ۾ ۔

١١- سامي سدا سهڙا [illegible]ن ٻيو را نول رس
ٻريا پورب پار ڏهن [illegible] ڏسيو گس
ويراڳين وڏو ڪي[illegible]چڻ ڪارڻ وس
جي درست دلپت دوست [illegible] تن ذات جوڳ

(1) ڄڀل ساڙي سڀهو سرمو ڪيو

سي ٻرين پسندا پس ۽ جي غرق ٿيا گريبان ۾.

۱۲- سا جهر سندرا سامين [illegible]ڌا ساهي
ٻريا ٻرانهين پسڌ ئي ڪم ا حقون ڪاهي
سڳون سڪ سوز جون ويراڳي واهي
الدر اڪير الڪ جي آديسين آهي
هتي جي هٺ جو ڻانگن نيڻهن ڻاهي،
نڪي اڏياڻون تڪيا اڪي هليا ڏاهي
ويا وجودن نڪري ڻانگا لباهي
دليت جوڳين جي = جو لاڳاپو لاهي
واڻون وڃائي [illegible]رق ٿيا گريبان ۾.

۱۳- غرق [illegible] گريبان ۾ ڪي ڳبر گيالي[1]
وڃڻي ولوڙو وجود ۾ محبت ماندائي
جدا ڪياڻون جسر جهڙ ڪون مڪڙ مساٽي[2]
چاٽي ڪاڏاڻون ڪ[illegible] ڪي ٻري ڪري ٻاٽي
دليت ٿيو د[illegible] الڪ عياني[3]
عاشق آساني[illegible]ت مليو ٿن نيڻهن سان.

۱۴- ٿن ڏات م[illegible] سان جي ور ه اڇي وڙهيا
طلب ر گي[illegible]هليا سوامي سويرا
وڃهي آگ[illegible]ن جلا يا جيرا
گر و ۃ گاي[illegible] گودڙ يا گير يا
دوست اچ[illegible] درد ڀڳا ديرا -
جي ايڻهن [illegible]يا سي دليت مليا ڻاٿ ڪي.

۱۵- وچن واي وڙ ن[illegible] ڪاپڙين ڪن ڪيو
حقيقت سان هڪ[illegible] ٻڌي ٽان نه ٻيو
ٻيهي ڏ ڻاء ٻرين[illegible] جو ڏ ٻهي = منجهه ڏيو

---

(1) شر ڏالو (۲) [illegible]ط ٻاٽ (3) ظاهر ظهور

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT SINDH ARCHIVES GOVT. OF SINDH

فارغ ٿيو ڏراڻ [illegible] ڪون وصالون[1] ويو
ڪيئن جو ڪيئن ٿيو، دلپت ٿيئون حيرت وچ ۾.

١٦- وڃائڻن ورهه جي جي ۾ لڳي جڙ
رتا راول رانگه ۾ نانگا ليڪن نظر
اڪي پيئن ٻزارين ۾ اڪي گهمن گهر
جهڙا سامي شهر ۾ تهڙا ٻاٻو ٻر
چڏي مڙهيون مڙهه، دلپت رتا رام سان.

١٧- رتا وتن رام سان ڪي جوڳي جوانمرد
تن آديسن الله ۾ ٽا دونهان [illegible] ڪن درد
جي جوتي جڳت کي ڪري وينا رڪ [illegible]
دلپت دويڪ[2] نه رکن دل ۾ سڀ جا ساجن [illegible] سهرد[3]
تن وٽي نه واٽي ورڌ[4]، ٻنا نام ناٿ جي.

١٨- نانگا ليکن اهوڙيا وڻيا جي [illegible] براڳ
اٿئي ٻهر عشق جي اري الد [illegible]
سدا سڳيون سوز سان وڃن [illegible] داغ
لنو لدو لڳن لو هٿان رڳ رڳ
ريجهن ڪين رواز[5] ٿي محبت [illegible] ي ماڳ
دلپت ورهه وڏو واڳه، [illegible] ن ڪبرون.

١٩- ڪاڏن ٻون ڪبرون جي ڳ [illegible] تيا
سي وڃائي وهائيا خماري [illegible]
ٻڌي ساڄهر سندرا پورب [illegible]
جت نانهه، اهايت ليکن جي [illegible] رت مڃهه هيا
داخل ٿيا دلپت چوي مو [illegible] ڪين ميا
وتڻ ڪاڻ ويا، ٻاڻ وڃايائو وچ ۾.

(1) ميل ميلاپ (2) بياٽي (3) س[illegible] مي[illegible] (4) برخلاف
(5) رواج (6) راز جو ڪاڄ ٿيا.

٢٠- پاڻ وڃائي وڃ جوڳين لڌي[1] جوءِ
ويٺا اورن عرش ۾ راول روبروءِ
ونجهو سڀ وجود ۾ جيئن سوءِ ڦلن بوءِ
جتي هاءِ نه هوءِ، د لپت لتي تن جو لکيو.

٢١- سامي سرها ٿيا منجهي برهه بوءِ
راتيون جاڳن جهڙ مون سمجهن ڪين صبوح
نانگن لڱن ڪڪور پا[2] رڳن منجهي روءِ
مري جيئا من ۾ ڪيتي پر نگيءَ خوءِ[3]
اُتي پهر عشق جي د لپت همتين هوءِ
سا جوڳيءَ لڌي جوءِ، جت ناله لهايت لينهن جي.

٢٢- جت [illegible] لهايت لينهن جي سا جوڳيءَ لڌي جاءِ
وپا [illegible] وجود ورن[4] اکري جوڳي جوءِ منجهاءِ
جتي ذڪر نه فڪر ڪو نڪا هوءِ نه هاءِ
نڪو فلڪ[5] نه ملڪ ڪو نڪو رنڪ نه راءِ
نڪو پني پت [illegible] نڪو بکيا پاءِ
جتي ڪو ڪ [illegible]، د لپت ٿي وڏائون لکيو.

٢٣- آسڻ آد [illegible] لهين منجهه اجاڙ
جتي ساز نه [illegible] ڪو نڪا ٿند ٿنوار
نڪا حد نه [illegible] ڪو روپ آڪار
جتي ٿپ نه [illegible] نڪو جوڳ جهار
نڪو جنتر [illegible] نڪو جوڻ هار
نڪو سج نه چنڊ [illegible] نڪو ڏي لڏ وڪار
نڪو عرش نه فرش [illegible] ڪو نڪو ميگهه ملار
پنهنجو آهي پاڻ [illegible] ي سر جهار.

---

(1) جاءِ [illegible] جڳهه (2) ڪيون ڳاڙهيون (3) اجائي وڏائي
(4) هستي (5) آسمان.

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT · SINDH ARCHIVES · GOVT. OF SINDH

جهڙو ٻا. ا. وار، سو ان جو اکيرو[1] ۔

٢٤- جوڳي جاڳي ساس جو ن تا سمر ليو ن سور ين[2]
مڪم وني من کي ميا[3] تا موڙين
واليان ڏ ٻنهان رام سان آد يسي اور ين
جا ٻوه ڪني ا. سڻي سو تا ڏ ٻهه ڏور ين
دلپت نانگا نات تان پاڻ ايو گهور ين
ويا لٽ وڙ ين، جت لاهي الت عشق جو ۔

٢٥- ڪري ابتيون اکڙيون پس پاڻکي پيهي
ڳولي لهج الک کي [illegible]جود بر و يهي
دلپت سڃاڻ سپرين ڏور [illegible]ي ڏيهي
تان ساجن سنيهي[4]، سامي مليئي سگهو ۔

٢٦- ڪري ابتيون اکڙيون پيهي پس پاڻ
اجهيئين تي عالم بر[5] جنهجي ڏس ڪاڻ
دلپت ساڳي سپرين سدا تو [illegible] ساڻ
و براڳ وساء وجود بر پيچ [illegible] پاڻ
تان آد يسي آسان[6]، الک [illegible]اد ر بر ۔

٢٧- پور يا[7] پورب پار ڏي [illegible]ي ڪري ڪاه
آد يسي الد ر کي بيچ بر [illegible] باه
ساڙ شڪ سيئي ٻاري ع[illegible]
مڪم[8] وني من کي گيا[illegible]سان گاه
دست ڪر دلپت دل کي[illegible] ني سر ساه
عشق الئي راه، رڙهي[illegible] رام کي ۔

(1) آڌار (2) مالهائون قيرين (3) [illegible]هاد ر (4) جلد[illegible]
(5) هن دليا بر آئين (6) سو تو [illegible] ويـــا (8) [illegible]ٻي
طرح (9) گيان هيٺ، سان هنداء .

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT SINDH ARCHIVES GOVT. OF SINDH

۲۸- ويراڳي وجود ۾ ڏويهي ورهه وساءِ
طالب تي طلب ۾ تن کي پيو تپاءِ
محڪم ونئي من کي گهڙي گيان گساءِ
پنج موا سي چور[1] جي تن اصيحت ڏيئي اساءِ
چنچل چت پکيءَ کي ڦاهيءَ سرت ڦساءِ
ڪري ترڪ طمع کي ترشنا ڏئي جلاءِ
تان جوڳي تنهنجو جوڳ، سپ سدا رهي برجاءِ[2]
دست ڪري دل کي دلپت رام رجهاءِ
تانو امنهن ليباءِ، هن ... انگا ناٿ سان.

۲۹- ويراڳي وجـ... جو ڀانـب ويـرم[3] پيچ
ڪاهي ... رب پار ڏي ورهه ونئي وچ
دا... درس دل کي ساڄن مٺيو سچ
چتندي مرڻ مچ ... نه جالب ڏسن جيءَ ۾.

۳۰- ويراڳي وجود ... ٺهي ڪر قرار[4]
ترڪ ڏيئي ... ي دوڙ[5] نه ڪنهن پٺي پار
ڳاهي گرج[6] گ... ن من مواسي مار
اچو ڪر الد... تا ميل اتار
آديسي ڏس ... لک جا اسرار
دلپت ديدار ... س دوست جو

۳۱- واسنا وجود ... اڳي وڃاءِ
محڪم ونئي من کي ... برهه ڪوريءَ ڪاءِ
انئي پهر عرش ۾ ... ل کي تون واءِ

---

(1) پنج وڪار: ڪام، ڪروڌ، لوڀ، موه ۽
... (2) جڳهه تي پڪو رهي. (3) وهم (4) آرام
(5) ڊڪ (6) گيان ... ان من کي ماري.

دلپت جي ٻاڻي

ٻاڻيءَ ٻڌي ٻاڻ ۾ ٻڌڻ جو ٻارڻ وجاءِ

ڏ. دلپت چوي هرجاءِ، لانگا ڏسين لات کي.

٣٢- جوڳيءَ منهنجي جيءَ ۾ جوڙي هنئين 1 جڙ
سا لنگون لنگهي لڳي چت ۾ چست چڙ
اکيليان ڪان نه اڪلي جا ڪتي خوب ڏڙ 2
دلپت آد پسين جي روهين ٻجهي رڙ
ٻرڻ ڀڪيءَ ٻرءِ، ڀڃي ڪرهن ڀيڙ جي.

٣٣- ويراڳ ٻن برهه جي ٻاڻ آئي ٻوءِ
لن مهڪم وٺي من کي مار [illegible] ڪيو موءِ 3
هوءِ پٽي هنئين ۾ هنيون وڃي ڀو[illegible]
جوڳين گهڙي گهت ۾ لڌي جانب جوءِ
ڏسي راول روءِ، دلپت درد ويا دل جا [illegible]

٣٤- ويراڳين ورهه جي لڳي چست چير
گهڙي وٽي گهت ۾ سيلي 4 [illegible] سپر 5، [illegible]
جوڳين جاڳي جيءَ ۾ آتش ع[illegible]اپر
دلپت زليا رام سان ڪائي ڪن[illegible]ي ڪري ڪاهه
کي گهائي گبر 6، غرق ت[illegible] باهه

٣٥- ڀڪار ٻن ٻرٻن ليءِ ورهه[illegible]
تا داڙهون کن درد ڪون [illegible]سان گاهه
ويراڳ وٺي ورهه سان لهوڙ[illegible]ي سر ساهه
هو ڪنا ڪاس ڪاڙ ٻن [illegible] رام کي.
ڪاڏا واڳهه ورهه جي ٿن [illegible]

---

(1) اندر ۾ ٻار ڪوري يا ميخ لڳ ويا (2) [illegible] [illegible]اد ر (4) جلد
جهڙ و سهو (4) چماٽ (5) ايال (6) [illegible]سچي اعتقاد وارا

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

دلپت درد دولڻ جي درد ساڙي ڏٺهي
سي پورب ٻڌهي، ناگا مليا نات سان

٣٦- ڪورو ڪنب ٽپائيو سپهر ٻن سڄر[1]
ٻاري ٻاهه ٻرهه جي، آديسين اپڙ
ٽون گهڙ گهاٽي ليهڻ سان سالگو ڇڏي سر
لن لپائي طالب ٻ ڪيڍي من مڪر
صابڻ ڏيئي سچ جو من جي مارج مر
اڇو ڪر الدر کي جئن گدڙيءَ کي گاڏر
هلي ٿيءُ حاضر، دلپت در درويش جي.

٣٧- چو ٿو ڪن ڪپا … کي لائين چار
مدد را ميڪلي … ڪر جي سيلي سنگي[2] ساڙ
لنگهه لنگ… لي لالچي ذل ڪمبل ڏار
ڪ… ڀڇائي؛ ڪين ري ٻت ڀوڙي ٻار
اڙيو ناهي ان ٻ اوٽان اڙاڄن ٽروار
سامي ٻڌج سو … يلي سرت اپار
جي ويڄهو آهي… ن کون ٽون سامي سو سديار
… ي سج … ر، تڻي عين جي اکين سان.
اڇو ڪر الدر … من ذلگي کي ڏار
آديسي ڏس … حبت مدد را چاڙهه
دلپت ديدار … مڙ ڍٺي هار

٣٨- واسنا وجود … سالگه سيڙي ساڙ
مڪر وٽي من کي …
انڌي ٻهر عرش ٻ … ا نڪي کاهه ڪيڏار[3]!

…سنج وڪار: ڪ جنهن ٻ ڪار وجهي ٻر ٻنءَ ڏٺو له … ٽي (2) جڳهه ٽي لهوڙي ڇڏ (3) ڪيدار نات.

گنگا وڃڻ¹ ۾ گومتي آتم گيان ويچار
منجهي تيرٿ ٽڪيو منجهي اات ڏهار
سؤلو آهي ساهه کون الکهه ڏٻو اپار
آد پرش آڌار، دلپت ديکو دل ۾.

۳۹- ڪنن ڪين وڃائيو ڪاليءَ ساڻ ۾ ڪور
ڪاڙي ڪن قلوب جا ٻر سڌ ٻنڊيءَ ڦوڙ
ڪي منهن مڪر کون ڇاڏ² سيڻي ڇوڙ
جوڳي جڳاءِ جيءَ کي سمرٿ ساهه جو سور
وڃراڳ وساءِ وجود ۾ ڏان ڪهت ر سين وڃي ڏوڙ
دلپت دائم دوست ڏون [illegible] ابو ٿي گهور
مڪم من کي موڙ، ته ذات ملي [illegible] ساڻ.

۴۰- ڪنن ڪين وڃائيو ڏون ڪاٽيءَ ساڻ ۾ [illegible] ڪت
مڪم پنهنجي من کي جوڳي وٺي جهت
مد را لاهه مڪر جي³ سيلي [illegible] سگي ست
ڪڙا کولا ليا⁴ ڪوڙ جا پا[illegible] سيڻي پت
دلپت ويڄهو وجود ۾ گهو[illegible] گنهنجي گهت
مڪر مڙ ٿي مت، ته لاڳا ڏ[illegible]ين ناٿ کي.

۴۱- ڪنن ڪين وڃائيو ڇري[illegible] ساڻ ۾ ڇيد
ڪاڙي ڪن قلوب⁵ جا ٻر[illegible] انڍيءَ ڀيد
مڪم وٺي من کي ڪر قابو قيد
دلپت واٽي ويد، معلوم ٿيئي من ۾.

۴۲- ڪوهه⁶ ڏو ڪن ڪيائين ڇاڪوڻ ڏ يٺي ڇيڙ

(1) ته وچ (2) ٽرڪتال ڇڏي ڏي (3) ڪنڊل ءِ ڪ[illegible] جا لاهي ڦٽي ڪر (4) ڪنن جا ڪڙا (5) الله و[illegible] (6) ڇو.

ڇور من جي ڇشي ليءَ[1] ڪمبخت ڪيئي ءِ سڙ ڙ
وڏءِ ڇائي[2] ڇتن ۾ تو ڪائين ڪنبڻ ون ڪم
لال انگيون لڳن ٿي اوڀي ٿڻين اهير
ڪري ويس ويسوان[3] جا ڀاڻ ڀاڻين تو ڀير
وجهي منهن مڪر ۾ سامي ڀڳيءَ سير
لڳيءَ ڪون وجود ۾ طلب سند وٿير
جوڙي وجهه جيءَ ۾ ڄوڙي جهد ز ڦير
ڀاءِ منهن الله ۾ الک رک اکير
دل ڪي ڏيئي ڏيڻ، دلپت لڳ اڙه لاهوتين جي.

٣٣- لڳي لڙهه[4] لاهوتين ... تيءَ گولن جو گولو[5]
تان آديسي الله جو لاهيني اولر[6]
لهيئي ... ي سر ٿون اٿهه چوراسي چولو
دلپت چوي دوئيءَ جو ڪيو روح منجهون رولو
ڀرم ڀيچ پولو، ڏ ڀاڻ ڀسين سو ڀرين.

٣٤- ٻيڪ ٻٽائي شيخ جو منهن ڪي مکين رکه
ري ٿي وينين ...ن ۾ ڪائين ڪرفتي[7] ڪک
اوڀي ان اداس ٿئين ڪارڻ وشٽي[8] سک
ماٺهو موهين مڪر ڪٿو ڪري پاڪنب پک
ڀڄي آگيا گر جي ... ڀوڳين ڀک ايک
جن سکن لاءِ تو پاپ ڪرين سيئي ڏيندءِ ڏک
آديسي الله ۾ اڏيءَ لک الک
ڇو تو مار ٻن جڪه، دلپت جوفي[9] ڪارڻ جڳ ۾.

(1) ڇشڪي لاءِ (2) ڀارن ۾ ڏوڙ وڏءِ (3) ڪمڙري صحبت ڪر (5) غلام (6) ڀسوءُ (7) لهائي جا (8) ڏيوي (9) آجيڪا يا ڀيمت پالما.

دلپت جي واڻي

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

۱۴۵- اڳيون اچي عشق جي عقل ٿيو اڏڻ[1]
گهري محبت مچ ۾ مري ٿيو مهڻ[2]
سو ٻي مٽي مست ٿيو ڪاڻين ڪفر ڏڻ
هيڻن ڪون ٿيو هيڻ، رڙهي ويٺو رلڻ ۾.

۱۴۶- ڏسي عقل عشق کي سياڻپ ڇڏي سڀ
وره اٿون وراڳ جا جهني ڏايا ڏلپ
حياءُ ۽ شرم جا ڪاڻي ويٺو ڪمپ
لڄي آس آرٿپ[3]، غرق ٿيو گريبان ۾.

۱۴۷- جن پيو ٻور ٻرڻ جو ٻورب ٻريا سي
ڪاڙهي سچي قلب[4] سان ڪ[illegible] هليا ڪي
آديسين الڙ ۾ اجهي نه الڪ ري
ليکهن لهوڙيا جي، سي دلپت لانگا مليا [illegible]ت ڪي.

۱۴۸- لانگا مليا ناٿ کي جي ليکهي لماڻا
ڇڏي سنگ سڀ جو ٿيا يڳانا[5]
وڃي دست دوست جي ور[illegible] وڪاڻا
سي عاشق اگهاڻا[7]، جي پيا پيش پرڻ جي.

۱۴۹- پيا پيش پرڻ جي لماڻا ليکهي
تن ڏني پيشاني پرڻ جي پارٻ ۾ پيهي
ٿا اورڻ الڪ سان وراڳي وهي
ڪاڙهڻ جي ڪلول[8] جي ڪڇڻ ڪل ڪيهي
دلپت سڌ ڏ ٻهي[9]، وڃي ويچارن وسري.

۱۵۰- وڃي ويچارن وسري جي گهت ۾ پيا گهڙي

---

(1) شروع پيو (2) سميهو (3) شروعاتي (4) دل (5) [illegible]
(6) پراپر سان (7) قبول پيا (8) د[illegible] (9) [illegible]ن جي خبر.

آڌ يسين جي اندر ۾ ٻرهه ٻاهه ٻري
سواءِ ساڄن جي تن ويا شڪ سڙي
پاڻ وڃائي پنهنجو جوڳي جهڙا مري
دسمت ڪري دل کي ان لڏي ڳجهه ڳري
دليپت دوسمت دري[1]، تن ڏوري لڌي ڏيل مون[2].
٥١- تن ڏوري لڌو ڏيل مون الک آڌ سين
شڱل سيو ئي ڪيو سن ۾[3] سنياسين
دليپت اڄ داسن، نات نوايو نينهن سان.
٥٢- تن نات نوايو نينهن سا[illegible]جن هڻي سڪ سچي
گهڙي عشق آ[illegible] ۾ پٽي[4] ٿيا پچي
راول ر[illegible] رچي، لاهوتي لال ٿيا.
٥٣- لاهوتي لال ٿيا رچي راول رنگ
[illegible]و محبت مچ ۾ نانگن نينهن انگ
پيا عاشق آڙاهه ۾ [illegible] پسي امنگ
تن لڳو دليپت [illegible]، جنتي هڪو ٻاهه ٻريم جو.
٥٤- جن لرڪ ڪيو طمع کي سنياسي سيٺي
ڇڏي هليا لعمتون[5] قيمتي ڪيٺي
ويراڳين وجود[6] مون واشنا وئي
تن پاڻ پچي پاڻهنجو راول دل رچي
گهڙي ويا گهٽ ۾ جفا[7] جي ڏئي
دليپت ڏ ناٿون الک کي پاڻ ۾ پچي
سي نانگا نيهي، نات نواز ٿيا[8] نينهن سان

[illegible] (2) اندر مان (3) چپ ۾ (4) خاڪ (5) غنيمتون
يا ڪرپائون (6) [illegible] (7) تڪليف (8) ڪرپا ڪئي پريم سان

TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT SINDH ARCHIVES GOVT. OF SINDH CULTURE

٥٥- ساد ٻڌين سار ڪي جي ڪرين سار پيار
هٺي مڙيئي معرفت[1] مشڪلو من جي ميل اتار
ويهي درپڻ[2] دل جو آدرسي اجيار
گروءَ جي گيان جو ڏسي ڏيکي[3] ڏيو ٻار
ته ٿانگا الک لات جو لکين[4] لٿو لروار
دلپت دلدار ڏيکي ٻس پاڻ ۾.

٥٦- ياد ڪر يار کي ڪڍي من مڪر
هيئت ڪر[5] هڪ سان دوستي ڇڏ ڏگر[6]
جوڳي جپ جيءُ ۾ زبان ريءَ ذڪر
دلپت ساڻ فڪر، دوست ڏس دل ۾.

٥٧ - جي پائين جوڳي تيان ته طمع ڪي ڏي ترڪ
اوڏي ويس عورت جا مردن ۾ نه مرڪ
دلپت ڏولي[7] دنيا ڪون ٻجي تيءَ فرق
گهڙي تيءَ غرق، ٻائي منهن مهراڻ ۾.

٥٨- جي پائين جوڳي تيان ته طلب ۾ ڪن
جو في[8] لاءِ جڳت ۾ ڪوري ٻڌي ته ڪن
وجهه منڊراڻون[9] محبت جون محڪم چيري من
ڪي آديسي الک مون ڪوٺا فڪل فن[10]
ٻپائي ڏيٺي ٻن، هڪ دوست رکه دل ۾.

٥٩- جي پائين جوڳي تيان ته جاب سان جيءُ جوڙ
گر گيان جي ڪات سان ڪن قلب جا ڪور
ويراڳ وساءِ وجود ۾ منهن مڪر ڪون موڙ

---

(1) شريعت، طريقت، معرفت ۽ حقيقت صوفين جون منزلون آهن (2) آئينو (3) الکھ (4) ڏسين (5) گڏي (6) ٻيو (7) ٻائي واري دنيا (8) روڻي (9) ... الهرنگ (10) حرفتون

دلپت سر صديق سان ايو[1] گر تان گھور
تان گرت رسين[2] توڙ، چڪين[3] چوراسي پنڌ ڪون.

٦٠- جي پالئين جوڳي ٿيان تان تج عالم جي آس
ويراڳ رکي وجود ۾ سڀ ٿي ٿيءُ نراس
ٻن سمرن رام جي ڪڍ نہ ڪو اڪ ساس
دلپت هردم هر جي ٿيءُ داسن جو داس
تہ ونڪنٺ لهين واس، وڃي حضور هر جي.

٦١- جوڳي ڏس جالب جا سرڙن ۾ سڱل
ڍڪي چولا چوراسي تو آتم ڪري اليل[4]
لپٽ ٿي لباس ۾ [illegible] سدا اميل[5]
ٻي رنگيءَ [illegible]ن رنگ ٿيو جيئن پاڻيءَ اٽي ٽيل
ڪاٽي[illegible] ڪن ڪيل، جن سڄاڻو سپر ٻن.

٦٢- [illegible] چوراسي چولا جيئن ٻهريا رنگا رنگ اپار
لکي هن لباس ۾ تو ڪيل ڪري ڪيلار
اندر ٻاهر سڀ [illegible]ڪ جيئن جو چمڪار
لکي سگھي نہ [illegible]ڪن ۾ ڪو الک جو اسرار
جنهن هيون منهن محبت منجھ ۾ تن عاشقن اظهار
دلپت ٿيو ديدار، عين[6] جي اکين سان.

٦٣- ٿيو عين جي اکين سان درشن تنهن دلدار
ڏٺو ظاهر چمڪو جيئن جو چوڌار
آڌ ڀسمين اندر ۾ سدا ٻرن ٻهار
دلپت دلدار، تن گھڙي آيو گھٽ ۾.

---

(1) اٿي ٻيٺي (2) منزل ٿي ٺاهڻين (3) مڪتي حاصل [illegible] (4) مزا ماڻين (5) ٻنان ميل ميلاپ جي (6) اندر جي روشني سان

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

٦٤- پسڻ آئيءَ پرينءَ جو جي ڪر اِن سڪ سچي
ٻاري ڀاهه برهه جي تنهن ۾ پوڙ پچي
دلپت سڙني ساعت ۾ اهنڊ1 ڪچي
ٿان رنگڻ رام رچي، لاهوتي لعل ٿئين

٦٥- جوٽي جڙي ٿيءَ ۾ جوڙي ويهه جاءِ
پيهي حجري2 هنئين جي ڪر آسڻ اونداءِ3
آديسي الڳ رب پل پل جهالي پاءِ
سڻ اوبت ناد جي گگن ۾ غوغاءِ
ثابت وٺي ساهه کي سور هه سرت سمياءِ
ات ويهي ڪماحقون4 چـ[...] چست چلاءِ
ٿان ڏسين پرتو پرينءَ جو جگمگ جوت جهلڪاءِ
جڦا ڏيئي جيءَ کي ڪر جبروت5 و[...] جاءِ
حقيقت سان هڪ ٿي صورت ۾ سماءِ
لاهوت ۾ لقاءُ دلپت پوءِ پس پرين جو .

٦٦- آديسي ڏس الڳ ۾ ڪوجي ڪا ڪن
جو سڀ ۾ هر آتما ڪڏهن ڪون نه آهي ڀن
پرانن جو پران آهي من جو آهي من
اکين جون اکيون آهي ڪنن جو آهي ڪن
وسي سڀ وجود ۾ سڀ ٿي هئي ولکڻ
دلپت ڏڌهن درسن، گرگم ري نه ٿئي .

٦٧- ڏن ڏياڙو طلب ۾ ڪن ورهه ولاسين
اوجاڳي اجاريون اکيون آديسين
پوءِ پرلاءُ پرين جو سن ۾ سمياسين
دلپت ٿيءِ داسن، درسن پاتو دوست جو

---

(1) ڪچي پڪي (2) من جي ڪمري ۾ (3) شيش آسـ[...] وغيره (4) سچ ڪماءِ (5) جبروت، هاهوت ع[...] صوفين جون منزلون آهن

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

۶۸- نانگن لڳو ناٿ سان انت انت اڏون ليکهن
سدا ساجن ايءُ الجو تو جهڙي جهري جيءَ
سهسين سکه سنسار جا وڃائين لڳن وهه
پسڻ ڪارڻ پريءَ جي سڪن سڄو ڏينهن
جن جو حال هيءُ، ڪيئن واشدا وڃي ان ڪي.

۶۹- جي ٿاڻن ۾ تيرٿ ڪن سي ڪيئن ڪاشيءَ وڃن ڪاڙي
گنگا ۽ گرنار جي ڪانگهه نه آهي ان
گهوٽ ڏنو جن گهٽ ۾ سي تيرٿ ڪهن ڇپن
دلپت دائم دل ۾ ا[illegible]يو هند وڃن
سي سامي سدا [illegible]ها مڪند[1] جن جي مَن
ڀانئي ڏ[illegible]ي پن، اور نا وٽن رام سان.

۷۰- پر[illegible]وڻي[2] پرينءَ جو جي پنهنجو سڃاڻي پاڻ
سڃاڻڻ آهي الک جو جي پنهنجو سڃاڻڻ ساڻ
ٻيا سڃاڻي پاڻهنجي وڃي نه ڏيهه ايمان
الک ملڻي آسان، جي ٻهران سڃاڻي پاڪي.

۷۱- پر[3] سڃاڻڻ سترو پاڻ سڃاڻڻ ڏکه
اکيون ڏسن اور کي[4] پنهنجو ڏسن نه رخ
ڏارون[5] پسڻ پاڻهنجي سامي ماي نه سکه
الٽي ڏس مکه، ته صاحب ملڻي سترو.

۷۲- صاحب ملڻي سترو جي گروءَ جو لهين گس[6]
نانگا ٽوکي ناٿ جو ڏيهي ڏيئي ڏس
هٽي ڪڙو قلب کي ڪيلي ڪوري ڪس
پوءِ گهڙي ميدان عشق جي رڙهي راول رس
ان جرڳي چواي جس، دلپت ويهي وڃائين وچ.

---

(1) [illegible] پيتامبر ڌاري (2) پتو پوئي (3) ڌاريو
ماڻهو (4) ٻئي کي (5) ٻمان (6) رشتو

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

٧٣- سامي ورڪ نہ سٽري لڳي هو وءِ ڌ لاءِ
لالڳا لالو لينهن جو اڳيون ٿي لاٿ لباھ
ڇڏي جڙءِ جوڳي هليا واڄو وڙهہ وڄاءِ
ساٿي ايا ڪن سڏڙا ٿون ستيون سيج وڃاءِ
الڏيو وڃي لوڪ لوءِ ڏي1 ٿو سمھڻ ڪڻن سهاءِ
پران پکي الالولو2 ٿنهن ويندي وير نہ ڪاءِ
ويهہ نہ هنس ٿي ويسلو جوڳي جوڙي جاءِ
دلپت هل پنهنجي ديس ڏي سمر سڪ سنياءِ
ٿان ٿرت پهچين ماءِ3 چئين پراڻهي پنڌ ڪون.

٧٤- چئين پراڻهي پنڌ ڪون ٿان [illegible] پورب پار
چڙهي گهوڙي گيان جي هڪلي سان هيڪار
ڪڻ ساٿي سونهان پاڻ سان وويڪ ۽ ويچار
رکہ طلب ٽکي ٿن بہ ٿان ٽري وڃين ٽار
ڪر همراه عشق کي ٿان پهچين پرين پار
دست وٺي دلدار، دلپت ونءُ4 پنهنجي وطن ڏي.

٧٥- ونءُ پنهنجي وطن ڏي سڄاڻي دلپت دم
اکو ساٿ انهن کي اکو ساٿ نيم5
ڇڏ ايمان ديهہ جو ذات ورن ڪر ڪم
سکہ ٿي وڃي سمهہ، ساهي ست سروپ بہ.

٧٦- ويراڳين وڙهہ جي ڪا جا آئي بالس
ٿن پران جي پسڻ جي لڳي ٿن بہ ٽکي ٿاس
سي الٽي6 عالم ڪون ٿيا آديسي اداس

---

(1) اڳو پوءِ پٽي جهان وڃڻ (2) ٽڪڙو (3)
(4) وڃ (5) ساٿ نا ڪريم جي (6) پاسو [illegible] ڪري

وڏي مرادون من ڀڄون لهه ٿيا لڙ آس
ويا وڃي ڏيران ۾ چاڙهي اکيون آڪاس
دلپت ڇڏي ڏيهه، ايمان کي ٿيا داسن جا داس
ڪائين سڀ خواهش، ڏن وڪڙمت سدا وجود ۾.

٧٧- ڏن وڪڙمت سدا وجود ۾ جن رکيو رانول رخ
الکي ڀيا الله ۾ ماڻهن موڙي مک
دلپت گهڙيا گهٽ ۾ ڏٺي ڏيئي ڏک
سي ماڻين سدا سک، جن سهج[1] سڃاتو سپرين.

٧٨- سهج سڃاڻي سپرين ٻيلي ٻاڻ ٿيا
سرو ڏيئي[2] شوق جو ڪنهن ڪيا ڪيها
پي مي[3] محبت جو مري جي جيئا
داخل ٿي دلپت دوست ۾ وجودون ويا
ڪڏهن مليا، لنگهي ويا لاهوت ۾.

٧٩- آد ٻيسي الله ۾ اڪ جو استان
ويراڳ وساءِ وجود ۾ تان سمجهن گرن گيان
ٻڌ ٻوليءَ[4] ٻڌن جو جي ڇڏن پنهنجو ٻاڻ
ڏان گر گم گيان جو سوئي ڦوڪٽ[5] گيان
دلپت دست ڪر دل کي تجي ڏيهه ايمان
تان الک ملندي آسان، چئين چوراسي پند کون.

٨٠- چئين چوراسي پند کون جي آمر ڏسين هڪ
آد يسي الله ۾ مون ڪيو دوئي کي ٽڪ[9]
ڳولهي لهه پاڻ کي سچي رکي سڪ

(1) سولو (2) شوق تجي (3) شراب (4) ڏس مليئي
(5) اجايو (6) ترڪي ڪيو

د لپت جي ٻاڻي

ٻاري آڳ عشق جي ساڙ سيئي شڪ
ڳان جلي جهنگ ٻت اُٿي چور ن لهي لڪ
د لپت گرز گيان سان ڀڃ ڀرم جي ٻڪ
ڪر وراڳي ٻيهڪ ، ته پاڻ ڏسين سو پرڻ ۔

٨١- وراڳين ٻرهه جي چت ۾ لڳي چوٽ
سي ريءَ جي ورهه سان گهٽ مون گهڙيا گهوٽ
موڙي مٿهن مئدان ڪون مونيا ڪين اموٽ
سي آديسي اوٽ ، د لپت مليا دوست کي ۔

٨٢- وراڳي، وساءِ وجود ، آديسي اپار
سڀ اسٽ جو ٻار ڪرا1 وٽ ورڪ ؟ ويچار
ٻاري آڳ عشق جي سنسا سيئي ساڙ
ڪالٺين2 ڪوريءَ وچ ۾ من جي مئل اتار
ٻڌي ونگ ورهه جي تورڻ تدوني ويچار
ڪر الباس3 آتما ديهه ڪون ڏٽي ڏار
ڳان د لپت ديدار ، دل ۾ ڏسين دوست جو ۔

٨٣- جي پائين ڏسان الک کي اندر ۾ اظهار
ڳان گرنوءَ جي گيان جو ڏيهيءَ ڏيو ٻار
ڪاٻڙي ڪاهي قلب4 ۾ وٺي ڪر قرار5
ڪولي لٽين6 لرت جا ٽانگا ٽات لهار
ڳان معلوم ٿئي من ۾ الک جو اسرار
د لپت ديدار ، دل ۾ ڏس دوست جو ۔

---

(1) جاڙو (2) ٻنيءَ ۾ جلين (3) ظاهر (4) دل (5) آ[illegible]
(6) پرين جون اکيون

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

٨٤- جن تعلق تجيا[1] تن جو سنياسي سيءَ
ڇڏي آس عالم جي هليا الکه ڏي
ساميون سڪه سرير جا رچن[2] نه راول ريءَ
جوڳي هليا جوءِ[3] ڏي جفا جيءَ ڏيئي
دليت الهن کي ٿيي، ذات مليو تنهن سان.

٨٥- لانگا هليا ذات ڏي جي ليکهن لهوڙيا
ان ٿي ليزا ارت جا کاهوڙين[4] کوڙيا
سي جهڄن جهرن پرين ليءِ جهوريءَ جي جهوريا
تن دوست ديرا د... ڀڃي ڪيا پورا
جي ليکهن لب...، سي دليت مليا ذات کي.

٨٦- جن ت...ڪ ڏلو طمع کي سي صحيح سنياسي
تجي آس عالم جي او ڦرن اداسي
لڪي دوڙن دوار ڪا اڪي وڃن ڪاشي
ويتا تيرت ڪن تن ۾ دليت آد ٻسي
ان الکه اوناسي، ڏوري لڌو ڏيل ۾.

٨٧- سنياسي چوائين پاڻکي اوڍي لال لباس
وار وڃي جتا ڪيئه جتن ونجن اوڙهون ڏاس
مايا ڪارڻ ڀيکه ٻهايه ور تا وڃائين سواس[5]
لانگو چوائين لوڪ ۾ خرقا[6] پهرين خاص
لانگا لڇايه لالڇي ڪري لوڪ لباس
آر پو[7] پيو آهين عام ۾ ناءُ چوائين اداس
ڇڏي آسر و الکه جو عالم رکين آس

(1) واسطو ڇڏيو (2) وطن (3) جڳه (4) جوڳين جو قسم
(5) دم اجايو وڃائين (9) پوشاڪ (7) قــاتو

دلپت جي ٻاڻي

ٻي مدَ[1] مست ٿين ڪانَ ٿين مرن ماس
تن ۾ ٽولس ترئا[2] جي من ۾ مايا پياس
ٻاٽهي ٻڌءِ ٻاڻ ڪي ٿيندين ڪين خلاص
ٻيا ترڪ طمع جي ٿئي نه صدق سياس
ويراڳ وساءِ وجود ۾ ڪر واشنا ناس
ڪيئي دغا دل مون ٿيءُ داسن جو داس
ڪوهه مڙئي[3] خواهش، ته الک ڏسين اندر ۾.
٨٨- الک ڏسين اندر ۾ جي ساءِ ڪمائين سچ
محبت رکي من ۾ عاشق اڳڙ اچ
ٻاري باهه برهه جي اُنهي ٿڌهن ۾ پچ
ٿان صاف ٿئين سون جان ساڙي قلبون ڪچ
چڙهي ليڙي اينهن جي لالگا ايو لچ
گهڙي عشق آڙاهه ۾ راول رنگڻ رچ
سڙي ٿئين سچ، ته لالگا ڏسين لات ڪيءَ.
٨٩- جي لچ لاهي لڳا تن لالگن کهڙ ونگ
سنٻڌ ين ۽ سيمڌن[5] جو تن سامهين ڇڏيو سنگ
لڪي وڃن گومتيءَ اڪي وڃن گنگ
سڳيون واهي سڪ جون او هليا چت جا چوري چنگ
تن پيرين[6] وڃن ابرهه جون محبت جا مرڌ لڳ[7]
هليا اڪير سان[8] الک ڏهن آديسي امنگ
رچي راول رنگ، لاهوتي لال ٿيا.
٩٠- آديسي اندر ۾ الک هنئين حضور

(1) شراب (2) مڙي ماڻڪ جي لالچ (3) ٻن ڏي يا
(4) اندر يا من جو ميل (5) مت مائٽ [illegible]
(6) ٽوڙاريون (7) دهل دماما (8) پريم سان

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT SINDH ARCHIVES GOVT. OF SINDH

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

الله ٻاهر سڀ ۾ جانب آهي ظهور
ٻاهر بنا اکين الله جي ڪو ڏسي سگهي نه نُور
ڪامي وٽن ڪوري ۾ ڳائي ٽن تنبور
نه دلپت دوست دل ڪون ڪڍهين ٿئي نه دور
ڇوري ٽن[1] تنبور، آواز سرڪ الک جو.

٩١- آواز سرڪ الک جو گگن غفا وڄهي
گروءَ جي گيان جو ڏيو ٻار ڏيهي
ڏسي صورت شام جي ٻاڪ ۾ پيهي
ٽان ساٺول سنڀهي[2]، دلپت ڏکه لاهيئي ڏيل جا.

٩٢- جنهنجو لينهن لاڳ سان سنياسي سيئي
پيا عشق آتش ۾ جفا جيءَ ڏيئي
ڏوري لٽائون ڏيل موهه ٻر ٻنءَ کي ڳهي
سامين جي سر تون سڀ وپتا[3] ويئي
دلپت سڌ ڏهي، ويئي وسري تن ڪون.

٩٣- جي اداس ٿيا عالم ڪون اداسي سيئي
ر ڀڄهايائون رام کي ڪري ڪير ٿيون[4] ڪيئي
جي نرمل ٿيهي، ان الک مليو اندر ۾.

٩٤- اداسي سي صحيح[5] جي عالم ڪون اداس
ڇڏي آس عالم[6] جي ٿيا نماٽا نراس
ساڙي اهون[7] اندر جي ٿيا داسن جا داس
ان الک ڏنو اندر ۾ ڪاٽئي[8] سڀ خواهش
نه ڏو پيون اوڍن[9] ان جون لڪي ڪن لباس

(1) من جو تنبورو وڄائي (2) جلدي (3) مصيبت
گهٽيئي ساڌن ڪري (5) برابر (6) دنيا (7) آهو
(8) ماري (9) گرم لوئون نه پائن ۽ ٻهران

ٻما نالي نام جي ڪٽن ڏکو ساس
رکي پڪي پياس، دلپت رٽارام سان.
٩٥- اوڍي ان الڳن لي[1] ٻٽيو ٻيکہ اداس
اداس ٿي الکہ ڪون رکن عالم آس
اڇاهہ ڇوائين پاٽکي من ۾ مايا پياس
هڪ پريت پهڻ سان اِي ڪانڻ جي خواهش
سهٽي شال لڱن ٿي اوڍي لال لباس
صاحب جي ملڻ جي ٽن ۾ ناهي ٽلاش
ورٽا[2] وڃايا اُين سواس[3] ڪري پروسو ٻيکہ جو.
٩٦- ٻيکہ ٻمائي ان جو ويٺين اڏي اوطاق
اداس ڇوائين پاڻ کي ٻهر لن پٽ پوشاڪ
گيہ مليدا کهڻون ڪائين خوب ڪرين خوراڪ
ٻڃن ڪون ٻڳو وتين ڇڏر من[4] ۾ چالاڪ
ڪرين ڪم اپٽا گرن ٻڃي واڪ
گڏهہ گهڙي گمگا ۾ ڪڏهين نہ ٿئي پاڪ
ڪي مڪر[5] من مون طمع ڏيئي طلاق
ڪامي ٿيءِ خاڪ[6]، نہ گروڏسين گهٽ ۾.
٩٧- سنياسي سي مون پرين، جن ذات سان ناتو
من جنجو مگهن ٿي رام سان راتو[7]
موڙي مدهن ماٽهن ڪون پاڻ مون پاتو
ٽن صحيح[8] سڃاتو، دلپت الکہ الله ۾.

(1) گرم ڪپڙا بدن تي پائي (2) اڄايو (3) دم (4) مال مليدا (5) دغا ۽ دولاپ (6) جلي مٽي ٿئين [illegible]
يا رچي راس ٿيو (8) ڏابت

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

٩٨- مصافحت ڪري من سان ويراڳي ويچار
جو چڙهي سمنڊ ۾ ڦيرن ٽي ڪوله ڳريو ٽار
ڏڻن ڪري پڙ وسو ڀڪ جو ڪمن ڀڃڻ ڀڻ ڀار
ڦوڪي ڀاهه ٻرهه جي سانگ مڙ ڀڄي ساڙ
چڏ ڀاوي ڀڪ جي الڪ رهه آڌار
دلپت درس ڪر دل کي ٽان من ۾ مليئي مراد
ڳري وڃي ٽڪرا، جي سرن ٻوڻن سنت سنگ جي.

٩٩- سيج وڇائي ڪٿ ٽي سمهي ڇڏين سامي
اڄان ٻرين ٻري تيهن [illegible]ن ۽ ڀڃين وسامي
ٻاري مڃ م[illegible]ت جو ونن ڪوري ۾ ڪامي[1]
دلپت [illegible]وڙ[2] جانب سان من کي مدامي[3]
ٽان ڏسين آرامي، جي سرن ٻوڻن سنت سنگ جي.

١٠٠- جوڳي جڙ جانب سان جڳ ڀڻڻ سڀ ٽوڙ
مت منهن مڪر ڪون چل سيڻي ڇوڙ
نراس ٿيءُ سڀ تي مايا ڪون منهن موڙ
ڀيڄي وڃي ٻاڻ کي ڏ ڀڄيءَ مون ڏور[4]
ٽان ڳرت رسين وڃي[5] ٽوڙ، دلپت درگاه دوست جي.

١٠١- وڪسنت جن وجود ٽن ڳنگا سدا گهٽ ۾
اجاري الله ۾ ان جو ٻرهه ڪيو ڀسبود[6]
دلپت صاحب هڪڙ و جهان کهان[7] مؤجود
سي سڀ کي ڪن سجود[8]، جن صحيح سڃاڻو پاڻ کي.

١٠٢- جن صحيح سڃاڻو پاڻ کي سي سڀ کي ڪن سلام
ڏجي دڀهه ايمان کي ٿيا گولن جا غلام

(1) ڀٽيءَ ۾ ٻجلي وچ (2) گڏ (3) هميشه (4) الله ۾ مان ڳوڙل
(5) منزل تي (6) التي يا واڌارو (7) هرهنڌ (8) سلام

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

سي جوڳي جفائون ڪري رڙهي ڳڏيا رام
فرق ٽيا فرقن کون ساڙي ڪفر اسلام
دلپت ويڙي وڌي دل جي دوئيءَ سندي دام
لٿي سڀ ملام[1]، اتون آديسن جي.

١٠٣- آديسي الک ڏٺن[2] سچ وٺي وچ سماڻ
ڪڍ ڪميا غريبي اندگي ليکھن سندو نيشان
چڙهي گهوڙي گيان جي هل منزل لامڪان
ٽان گرو گهڙي گهٽ ۾ ڏيٺي الک جو اهڃاڻ[3]
دلپت دل دربان، سمائيٺي ڀيش[4] ڀرين جي.

١٠٤- سچ سالاهه مڪر ٿي مدگر، گرمت واڪ ويچار
ڀران قران حقيقت هڪڙي عاشقن اظهار
سڄڻ صاحب اوڏڙو[5] ڪوڙن کون ٻيزار
الکن اولکھ الکر ۾ دھ دس ڌ الکو ڪار
سڄڻ سڱل سڀ ڪيو ڏسي لٽن لروار
لرپکيه لرگن سڀ ۾ آتما اظهار
متي ڦاٽا متن ۾ ڌري ديهه اهنڪار
جن جوفي[6] لاءِ جڳت ۾ ڪيا ڀيک ٻسيار[7]
ڪي منڊي ڪي ڪيس وڌاون ڪي جوڳي ڪني ڦاڙ
ڪي ٽپشي هوءِ ڪي ٻاهه سڪاون[8] ڪي لنبي وڙهن وار
مارن، جيءَ ديا نه دل ۾ کاون ماس مردار
ڪرن پاپ، پڇ ڪر نه جاڻن، هندو جنم بگاڙ

(1) ملامت (2) ڏاڍهن (3) ڏس پتو (4) اڳيان (5) ويجھو
(6) روٽيءَ لاءِ (7) گهڻا (8) يوگ آسن ڪن

سلوڪ

ڪي اڙٻي اُن اداسي ٿيا ڪي لالسڱا جٽادار
ڪي لڱيون ڪن لڱن لي ڪي منهن ڪي مکڻن چار[1]
صورت سنڌين ماڻهن جهڙي پر ڀِسن جا اطوار[2]
ڪي دوڙن ٿا دوارڪا ڪي گهمن ڪن گرنار
ڪي گيا وڃن گومتيءَ ڪي ڪاهين ٿا ڪيدار
آتم تيرٿ ٽن پر تنهن سڌ اسي رکن سار
دل فقير ڪو هڪڙو ٻيک فقير اپار
ناحق موڳن مٿي ٿي ڌريا ٻيکن جا ڀار
پڇ وٺي رڍ جو ڪير ڀهتو ڀار
جن پيرو سو ڪيو ٻيک جو سي گيرپ گتا گار[3]
بنا رام نام جي ڪولي ترپو تار
ٻيکين پاٽ گرنٿ جو لاهي ڪو اڌڪار
گرو چون گرنٿ کي عورت رکن آر
گرو ٽن جو صحيح[4] اڌڪ جنهن سان پيار
ساڌ ن اڳيون ساڌ سڏائن من پر مايا پيار
ڪري پيروسو ٻيک جو وينا رام وسار
ڀمهجي هٿون پانهنجو هليا ڪاج[5] بگاڙ
ڇڏ من پاوي ٻيک جي ساچهر رام سنڀار
سرن پو ست سنگ جي ٿان لنگهي پوين پار
واسٽو[6] هن وچن جو سمجهي ڪو سچيار
ويدانتي واٽيءَ پر هوندو جو هوشيار

---

(1) رکيا مٿي (2) لچڻ (3) ايمان جي ڪڏ پر ڪپي پيا [illegible] نديڪان (5) ڪارج يا ڪم ڪار (6) سچو لاڳاپو

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

دلپت جي ڪافي

ساڻو ٻيڙي سچ جي ٽيندو جو هسوار
سو سنسار سمنڊ ري لنگهي پولندو پار
دلپت ديدار ۾ لهن گهڙي ايندو گهٽ ۾

١٠٥- صحيح ڪيٽ ڻ ساميءَ ڪي تو سامي سڏائين
لال لباس لڳن ري ناهيو تو ڻاهين
ڏيکاري ويس وسوڙن1 تو نڪيو ڏن ڪائين
ڪپڙا اوڍي قيمتي تو لالگو چوائين
لالگن جي لالو ڪي تو لوڀي لڇائين
مڙهيون مندپ محل تو [illegible] اڏائين
جنهن سان ڪنهن سان وڃو تو ڀاڳ ڀڃائين
گساڻي2 وڃين گروءَ ڪون نا و گسائين
مايا ڪارڻ مڪر ڪيو تو ماڻهون مسائين3
ٺڙڪون ڏيئي ڪنن ۾ تو شيوڪ سمجهائين
ڀاڳ منجهاڻين موه ۾ پيا پڻ منجهائين
رچي پرت پاکنڊ جا مورک منجهائين
اجائي پنهنجي آر جا4 وڃو وڃائين
پياري مت موڙن ڪي تو مايا سمجهائين
مکي چائي لڳن ڪي تو کير کنڊ ون کائين
لوڪن اڳيون جڳ ۾ تو سـتـ5 سڏائين
سمهين سهٽيءَ ڪت لي سيج وڇائين
ڪهين ويلي اٿي ڪري گوبند نه ڳائين
سرو وڃائي آتما سو ڏٺي نه ڏيائين
دلپت وڃو وڃائين، جنم پنهنجو جڳ ۾.

(1) ابوجهن (2) پڇي پاسو ڪري (3) منجهـائين
(4) عمر (5) پوترِ يا شريف

سلوڪ بسنت بهار جا

عام لاءِ بسنت بهار جي مند ڏاڍي مزيدار آهي، پر شاعرن لاءِ خاص ڪري چوگرد "هريالي ۽ راحت" يعني رستي تي بسنت جا گل ڦل ڏسي شاعر وجد ۾ اچي وڃي ۽ وري تون پنهنجي ڪلام تي ڌار ڪي اهڙو ته چٽيو جو عام ماڻهو پکين سان گڏ نچندا نظر اچن. تنهن پر عاشقن جو هن مند ۾ ڪهڙو حال آهي سو صوفي سائين دلپترام هنن سلوڪن ۾ جي جملع ٿي - چار آهن ڏني ٿو. هو صاحب فرمائي ٿو ته جي سڪ وارن لاءِ هر هڪ مند بسنت بهار آهي جڏهن سندن هوت هنج ۾ آهي ۽ هو مندون ماڻين ٿا پر جن جو پرين پري آهي انهن لاءِ بهار به خزان (سرءُ) آهي ۽ هو بهار جي مند اننا ماڻين جئين سندس هيٺ ڏنل سلوڪن مان معلوم ٿيندو:-

١- تن آهه رس رنگين[1] جو هوت جنهنجي هنج
رنگيون جي دوست سان اوهي رنگيون صبح سنجهه
ساجن ڏنو ڇن منجهه[2] من مندون سي ماڻيندا ون

٢- سدا بهار تن ٿيو جن آئي ٻرهه ٻوءِ
ٻري تن نه پرين ڪون اهي رنگيون سنجهه صبوح
دلپت دائم دوست سان اور ٻن روءِ روءِ
جالي جنجي جوءِ مندون سي ماڻيندا ٿو

٣- سائي رات سهاڳڻي[3] جنهن رت لڳي پر پيار
جنهن رت وسري راڄي دلپت سا رت پاڙي بيڪار

(١) مند ن (2) اندر ۾ (3) سٺي

شلوڪ ڪلجُڳ جا

هنن سلوڪن ۾ صوفي سائين دلپت ڏيکاريو آهي ته ڪلجُڳ ۾ ڪهڙي قسم جا ماڻهو رهن ٿا. لکار ناڳا، سچا سکيا ساڌو، بيروزگار ٻاوا ٻاليڪ، مڪار مولوي، ۽ ڪُوڙا قلندري هزارن جي تعداد ۾ آهن. سچا رهبر ۽ ڪامل ستگر دنيا ۾ بلڪل ٿورا آهن. ڪُوڙين ڪتابن، سچن سنتن، رِدي رواجن ۽ پاکنڊي پوڄائن ذريعي اهي دنيا جي پرپنچ ۾ ڦاٿل ساڌو ۽ سنياسي سانگا ڌاري سنت، جوڳي جنتريءَ پليل پير ممن کي ڀرغلائي گمراهه ڪري رهيا آهن. پلاڏ سونهن سچن نه جو پاڻ گم آهي سو ٻئي جي رهبري ڪئين ڪندو؟ اهڙن اڳين جي ٺڳيءَ ۽ مڪاريءَ کي سيني ملڪن ۽ قومن جي شاعرن سخت ننديو آهي صوفي دلپت اهڙن دوکيبازن جي دولاب ۽ دغابازيءَ ظاهر ڪري پنهنجي سلوڪن ۾ ڪين چڱي تنبيهه ڪئي آهي. ان بسبت سندس جملي سلوڪ ١٦ آهن جن سان فقط پنج سندي آهن، هڪ سرائڪي، ڏهه هنديءَ ۾ چيل آهن جي هيٺ ڏجن ٿا.

١- جي پالڻهن پسان پرينءَ اکيءَ ٿان لکي وڃهه ليو
انڻ هوندوا حباب[1] آب[2] ۾ عالم هيءُ ٿيو
پر فرق ڦوٽي ٻهر[3] جو ڪنهن کو نه چيو
جنهن ڳوليو تنهن پرينءَ کي سو وڃون ٿي ويو
جن ٻولي نه آهي ان جي نت اکي ڪنهن نيون

(1) ڪچو ٻڌ ٻڌو يا ڦوٽو (2) پاڻي (3) سمنڊ

سلوڪ

ٻيـــر ۾ ٻـــر ميسر لـــان ٻـــير ۾ ٻاڻيو
جي اسلام ٿيو الله ڪون تان ڪفر ڪهڙو ڪيو
جي ڪعبہ خانو خدا جو تان ڪو ديول ڍوهه ٿيو
مڙهيءَ ۽ مسجد ۾ روشن هڪ ڏيو
دليپت ڏسڻ ٻيو[1] خلل اچي خلق ۾.

٢- ڇا کي وڏو ٻاڻ ۾ ترڪن واڻين وير
جي ٻيڙ ۾ ٻاڻ ڏٺي تان ڪرڙ ۾ ڪير
ڪڪڙ ٻن ۾ پڌرو آهي ٻرسان سنڌو ٻـــير
الڏا ڪاٽا ڪيڪڪي ... هن پوڻن جو ٻـــير[2]
ڪو سچو ٻسي سير[3]، دليپت چوي دوست جــو.

٣- جت پانڌ ٻن نه هو ٻيڇرو تت ڪنهن ٻيريءَ پاڻو پير
دليپت اوپار و ابتو هن گهاٽيءَ سنڌو گهـــير
سپير يان جو سير، ڪنهن ساهوءَ ڏٺو سچ ۾.

٤- ڪنهر[4] جي قوات سان دعوي[5] ڪنڌو ڪير
هٺي هت هاٿيءَ کي ٻاهيـــو ڪري ٻيـــر
دليپت سهي نه سگهي دهشت ڏنهن دلـــير
جت پلنگ[6] وجهي پير، تت مرون رهي نه هڪڙو.

٥- انڌن ۾ او چتر اچي پيل[7] پيو
تن لائي هٿ هاٿيءَ کي ڪنهن جو ڪنهن چيو
مهري[8] چون ڏانڌن کي، اکري پير ٿيو
ڇڄ ڪهن ڪن کي، جهاڙو[9] پڇ جيهو
ٻالهن سڏين سولي کي، ٿيو جنگهه ٿيو

---

(1) نفـــاق (2) سچ جو پيـــرو (3) سيرت يـــا درشن
(4) شينهن جي طاقت (5) دم هڻند و (6) چيتو (7) هاٿي
(8) ڏاند و (9) ٻهاڙي

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

دلپت جي ٻاڻي

الڏن اچي عام ۾ ڪڏي جهڙو ڪيو
سيڪڙن پنهنجي پنهنجي پڪ1 ڪي چڱو ٿي چيو
هڪ هڪ انگ ڪي هاٿي چون اهو
الڏن ڪي پيل جو پرو2 ڪو نه پيو
اصل هاٿي هڪ نه پورا ٻجهن پيو
ڪل ڪاڻن مڪانه ڪا، ٿيڏا ٿڏن ٿيو
الله اکين اپ ۾، الڏن عقل ويو
ٻانيڻ ملا مٿن جا ٻاکمب پکه پيو
هڪ ٻئي سان هوڏ جي سبب ڪن ڪو نه دهو3
مڇهائي ماڻهن ڪي حشر4 ڪن ڪيو
السڌا ڏسن ڪينڪي روشن هڪ ڏيو
دلپت الهيءَ ڳالهه جي عجب اڪ ٿيو
سچ ڪان ٻڌ رو سپرين وسري وسن ويو
سچن صحي ڪيو سڀ ۾ صاحب هيڪڙو
٦۔ ڪن ڪعبو مڪه مسيت5 من ملان ايمان
مٿو مڪو حاجي هيمٿر قاضي قلب قرآن
لين لبي اڪ قبر ذاڪر6 آهي زٻان
هٿ حضرت ٻانو پيغمبر امت7 انگ عيان8
سچ سنت دي نقس اصيحت غير چڏ گمان
رض رياضت رلج نه ڪس نون ڪل صحيح شهه مان
اندر ٻاهر ايڪو ظاهر صاحب ايڪ سبحان
حق جان9 جهان جام10 دلپت صحي سڃاڻ

---

(1) ٻڌي (2) هاٿيءَ جو پتو (3) ڏيو يا سمجهه (4) ماتام يا پٽڪو (5) مسجد (6) ذڪر يا پاٺ پوڄا ڪندڙ (7) چيلا (8) ظاهري بدن جا عضوا (9) سچ سمجهه (10) پوشاڪ

CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH

۷- دشٽ مليڇ 1 راجا ھٿي، شودر گرو ڪھاءِ
مايا ڪارڻ آشرم ليٿي، نانا ڀيک بناءِ
اڪ مندي2 اڪ ڪيس ٻراوي3 اڪ لاڳي ھو ڇار4 لڳاءِ
رام نام سون رتي ناھين، او وان سيک سڪاءِ
لوڀ سوارٿ ھر پد گاوي پڳتان اھيو سڀاءِ
ليڇ اڳي ڏولت ھووي، پنڊت ٺهل ڪماءِ
برھمڻ ساڌ شيوي ناھين، پاکنڊ پوڄا پاءِ
گياني آدر ديوي ڪوئي مورک مکيہ ٻھاءِ
ايشور پتا پوڄي ناھين نار5 پوڄي چت لاءِ
ڪلجڳ لڇڻ ايھي دليپت تان تي رھ ھر سر لاءِ

۸- دشٽ مليڇ راجا ھوئي، ڪلجڳ اھو سڀاءِ
عدل6 ناھين ناحق ڪري، دي رعيت ڏين ڏکاءِ7
چغل چور مقرب8 ھووي، گولي9 امير ڪھاءِ
ليڇ نادانی آدر ڏيندي، داناءُ ڏکي ڪاءِ
ورڻ آشرم الٽي تن ڪي، پوڄا پاپ ڪماءِ
پنڇ مکي پر پڇي10 ھووي ڪرن سڀ انياءِ
ساڌ سنت ڪو شيوي ناھين پاکنڊي پوڄاءِ
پڳت ھر ڪي لوڪي رھندي، پڙدي لوڪ ڀڄاءِ
ڪال سدائين سر تي گاجي تن موڙ ھين11 ڪل لڪاءِ
دليپت دنيا ڏوڙ تي سيٽي اڻ پوڇي دوزخ12 جاءِ

(1) پاپي (2) ڪناٽي (3) وار وڌار ڪاٽي (4) رکھ
(5) عورت (6) انصاف (7) ڏک ڏين (8) پيارو (9) غلام
(10) پرائي پير وارو (11) منجھيل (12) نرڪ

٩- سانس ڏاولي من ۾ سانڌي، سو هر سيوڻ ڪپٽ ڪماوي
اندر ترشنا اهنس جاري، ٻاهر ڌ ٻر دکاوي
ٻڙه ٻوتي اوران ٻر ٻوڌي، من ۾ ٻو ڌ لڳاوي
امت جهون سانگ[1] ڪري ۾ ٻاڻي، ۾ ٻڌ ارٿ ٻڌاوي
سندر ويس ڪري گنڪا[2] جهون، پر ڌن لٽ هرلي آوي
ڪهي برهم سيڻي ڪي ٻيتر، ڦر ڪوسٽ[3] سنتاوي
مڪ ڪي ڪهڻي ڦڪر بن رهڻي، جنهن ٻون[4] هاٿ نه آوي
دٻا جا ڪي ڌل ۾ دلپت سو مٿيا ساڌ ڪهاوي

١٠- سندر اوچي آسڻ وڏي ڳرو آپ ڪهاءِ
گل سهلي سر تي ٽوپي، سندر ٻيک بڻاءِ
گر لٽ ٻڙه اور ٻر ٻوڌي، من مايا اڳي[5] لياءِ
گوبند ڪي تو گم[6] هي ناهين، سڪا[7] سيک سڻاءِ
ٻاکنڊ رچ[8] ٻهر ڌوه ڪي، لوڪان ٻهل ٻلاءِ
ڳرن تنڪي ڪيتسي چيلي، گرون هي غوطا کاءِ
جڙ ڪي ٻوجا ٻر گهت ڪيمي چيتن دو ٻلاءِ
اندر چهت وشيه[9] وڪوتا، ٻاهر ساڌ سڏاءِ
الٽي ٻڇي[10] الڏ ڪي لاڳي، ڌولو هين ڌڪ ٻاءِ
ڌام وهوڻا[11] سا ڪرت سيٺي دلپت دوزخ[12] جاءِ

---

(1) لٽ ڪٽي جهون جو ويس ڌاري (2) ڪنجري
(3) موڪ (4) هوا (5) گهٽو (6) ٻجهه (7) چيلن کي
(8) ٻهر ولي ٻيکه بڻائي (9) وشين ۾ مبتلا (10) ٻٽ‍ـهان
(11) نام جي لالي ٻهان (12) نرڳ

١١- سخت سندر مهمت هوري ٻهه ٻد ٻيڪ ٻناء
اڪ سهلي[1] ڏوٻي الڪي[2] ٻهري اڪ ٻڳوي چهر[3] اوٻاء
اَڪ مولدي اڪ جنا ٻداوي اڪ جنگم هوء گهمب ٻجاء
اڪ تپسي هوء پجا سڪاوي اڪ ڪالي ڪان چهراء
اڪ ڏيڪ[4] د ٻيء اڪ ٻگري ٻاڏي پڳمت هوءڪي گمت گاء
هر سين هيمت اوهي ناشين موهي لوڪ لگاء[5]
ڏ اونت آگي د ٻن هوء رهندي ، مايا لوپ لياء
برهم گيالي ماني ناهين ٻو آي[6] گرو ڪهاء
د ليپس ڏ و ٽي او[illegible] ڪهتي ٻاڏي جم ٻو ر جاء
١٢- مسلمان سڏاوي مسلم نه ٿيوي مسلہ[7] لوڪ سٽاوي
سر سجدي وچ سر ت سيلا ٽي ڪوڙ ڪفر ڪماوي
ليمت نماز وچ مول نه ڪڙلدي ڪيا جو سيس اواوي
الله ر ڪم شيطالي ٿيون ، مومن ٻاهر د ڪاوي
خر[8] حاجي ڪڏهين نه ٿيوي جي هزار واري حج جاوي
مهر جنهين دي من وچ دليپس سو درگہ آدر پاوي
١٣- من مسلمان ڪري نه ڪڏهين آپ سڏاوي سڻي
ڪل ڪامي دي صحيح نه ڪيتيس لاحق ڪپندي لمي[9]
روزي رکن رورح دي ڪاوت ساري ڪڻي
الله ر ڪم شيطالي تهون ٻاهر ر هندي مني[10]
د ليپس د ر گاه رب دي او مول نه چٽسن ر وني

(1) سهٽي (2) پشم جي (3) ڳاڙهي ر لگہ جا ڪپڙا پائي
(4) ٽلڪ (5) استري (6) ٻاڻ ڪي (7) ڳالهيو ن (8) گڏه.
(9) آلت (10) مٽي ڪوڙ ٻل ملان ۽ مولوي

۱۴- من مسلمان ڪري تهين رهندا ناحق اولين ڪپاوي
اصيحت نفس اون ناهين ڏيندا نصيحت جسم1 دروي
آپ گمراه رهي هميشه اوران2 راه دساوي
دنيا ڪارڻ دين ويچيندي ڪيتي دليان دکاوي
دل دروازه عرش الله دا، دغا نال ڍهاوي
سو مرد جهي حيوانان، وچ ٿيسي دوزخ برجاه پاوي
دلپت درگاه رب دي وچ، او ول ول3 ڌڪي کاوي

۱۵- لوڪ دکائي نماز جو پڙهندي چڙه چڙه ملا مناري
شاه جي ڪل تو صحيح نه ڪتيس اوچي بانگ پڪاري
ڪالا قلب4 پاڪ تهين تيندا ول ول وضو5 سنواري
سرت سجده وچ رهي نه هرگز سڀل نماز گذاري
من تهين موئيا موهن سڏاوي، ميڙن مايا مڪاري
ڪرن گناه دليان ڏکوڻ دا، منگن بهشت بيڪاري
دنيا ڪارڻ دوزخ پواندين، خالق ڪيتي خواري
تهين دي ڪڏهن پوي قبول عبادت6 جڏهن هڪ نفس گهن ماري
دلپت درگاه پائيگا سوئي جو دلهون دوست نو ساري

۱۶- من مٿا جنهن دا هووي، موهن ڪهيئي سوئي
ڪري رياضت واجبي نه ڪسدون ليچه نه ٿا هوئي
گهن مصقله7 مرشد والا پاڪ ڪري دل ڌوئي
بيشڪ سب وچ هڪو جاڻي دور ڪري شڪ دوئي
دلپت درگاه رب دي وچ تهين اون تهين انکاوي ڪوئي

---

(1) بدن کي آرام ڏئي (2) ٻين کي رستو ڏسي (3) هر گهڙي
(4) دل (5) بدن اشنان (6) بندگي (7). پوتر ڪرڻ منترو ئي

فهرست ڀائي دلپترام صوفي سائينءَ جي ڪلامن جي ڀاڱي ٻئي ۾ ڏنل جو پريس ۾ ڇپجي رهيو آهي

راڳ جو نالو	جملع ڪلام		
١ سر شام ڪلياڻ	١٤	٢٠ سر مقام	
٢ سر يمن ڪلياڻ	١١	٢١ سر وهاڳڙو	٣
٣ سر ڪلياڻ	١٥	٢٢ سر ڀيرو	٤
٤ سر ڪانڙو	١١	٢٣ سر ڌناسري	٤
٥ سر تلنگ	١٦	٢٤ سر بلاول	٥
٦ سر کنڀات	٥	٢٥ سر ڪسوري	٢
٧ سر ملهار	١٨	٢٦ سر گڏوري	٣
٨ سر ي وليو	٨	٢٧ سر جهنگلو	٤
٩ سر نعيم	١٠	٢٨ سر مارو	١
١٠ سر ڀهاري	٩	٢٩ سر سبلوٽي	٢
١١ سر حسيني	٨	٣٠ سر سري راڳ	١
١٢ سر مالڪنس	٢	٣١ سر ديوگنداري	٢
١٣ سر وڏهنس	٤	٣٢ سر بسنت	٧
١٤ سر سورٺ	٣	٣٣ سر ڪيڏارو	٦
١٥ سر ٽوڏي	١٠	٣٤ سر للت	٢
١٦ سر ڪاهول	٥	٣٥ جونپوري	٣
١٧ سر جوڳه	٥	٣٦ سر ميندرو	١
١٨ سر آسا	٦	٣٧ سر پوراي	٢
١٩ سر ڀرج	٦		

نوٽ :- هيءَ ڪلام ۽ ڪافيون جدا جدا مٿين سرن جون جدا جدا ٻولين ۾ چيل آهن جن مان گهڻي ڀاڱي هندي ۽ سرائڪيءَ ٻوليءَ جو ڪلام ڪڍي باقي سنڌي جلد ٻي ڇپائي ظاهر ڪبو.

All rights reserved
Printed by Shri Khanchand Kewalram Chandnani Jyoti
Printing Press, Camp 3, Kalyan &
Published by
Shri Gidumal K: Harjani, B. A.,
B-19/111, Kalyan Camp-5.
Copies 1000
CULTURE, TOURISM, ANTIQUITIES & ARCHIVES DEPARTMENT
SINDH ARCHIVES
GOVT. OF SINDH